Dz. U. 1991 Nr 22 poz. 91

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 614, 1099.

U S T A W A

z dnia 14 lutego 1991 r.

Prawo o notariacie

DZIAŁ I

Ustrój notariatu

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. § 1. Notariusz jest powołany do dokonywania czynności, którym strony są obowiązane lub pragną nadać formę notarialną (czynności notarialnych).

§ 2. W wypadkach określonych w ustawie czynności notarialnych mogą dokonywać również zastępca notarialny lub aplikant notarialny.

Art. 2. § 1. Notariusz w zakresie swoich uprawnień, o których mowa w art. 1, działa jako osoba zaufania publicznego, korzystając z ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

§ 2. Czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego.

§ 3. Czynności notarialnych dokonuje się w języku polskim. Na żądanie strony notariusz może dokonać dodatkowo tej czynności w języku obcym, wykorzystując własną znajomość języka obcego wykazaną w sposób określony dla tłumaczy przysięgłych lub korzystając z pomocy tłumacza przysięgłego.

Art. 3. § 1. Czynności notarialnych notariusz dokonuje w kancelarii notarialnej, zwanej dalej „kancelarią”.

§ 2. Czynność notarialna może być dokonana także w innym miejscu, jeżeli przemawia za tym charakter czynności lub szczególne okoliczności.

Art. 4. § 1. Notariusz może prowadzić tylko jedną kancelarię.

§ 2. Notariusz zatrudnia pracowników kancelarii oraz zapewnia warunki lokalowe i wyposażenie kancelarii, stosowne dla notariatu.

§ 3. Kilku notariuszy może prowadzić jedną kancelarię na zasadach spółki cywilnej lub partnerskiej. W takim jednak wypadku każdy z notariuszy dokonuje czynności notarialnych we własnym imieniu i ponosi odpowiedzialność za czynności przez siebie dokonane.

Art. 5. § 1. Notariuszowi za dokonanie czynności notarialnych przysługuje wynagrodzenie określone na podstawie umowy ze stronami czynności, niewyższe niż maksymalne stawki taksy notarialnej właściwe dla danej czynności.

§ 2. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, nie obejmuje kosztów przejazdu i innych niezbędnych wydatków, poniesionych przez notariusza w związku z dokonaniem czynności.

§ 3. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia, maksymalne stawki taksy notarialnej za czynności notarialne, o których mowa w § 1, oraz maksymalne kwoty, o które może być zwiększone wynagrodzenie za dokonanie czynności notarialnych poza kancelarią notarialną, mając na względzie wartość przedmiotu i rodzaj czynności notarialnej, stopień jej zawiłości, nakład pracy notariusza, czas przeznaczony na dokonanie czynności oraz interes społeczny gwarantujący należyty dostęp do czynności notarialnych w obrocie cywilnoprawnym, a także uwzględniając, że maksymalna stawka za czynność notarialną nie może przekroczyć sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszanego do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, stosowanego poczynając od drugiego kwartału każdego roku przez okres jednego roku.

Art. 6. § 1. Jeżeli strona czynności notarialnej nie jest w stanie bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ponieść żądanego przez notariusza wynagrodzenia, może wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego właściwego ze

względu na jej miejsce zamieszkania o zwolnienie w całości lub w części od ponoszenia tego wynagrodzenia.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do osoby prawnej, która wykaże, że nie ma dostatecznych środków na ponoszenie wynagrodzenia żądanego przez notariusza.

§ 3. Sąd po ustaleniu, że zachodzi potrzeba dokonania czynności notarialnej, uwzględnia wniosek i wyznacza notariusza do dokonania żądanej przez stronę czynności notarialnej.

§ 4. Za stronę zwolnioną od ponoszenia wynagrodzenia za dokonaną czynność notarialną wynagrodzenie ponosi Skarb Państwa. Wynagrodzenie przyznaje notariuszowi, na jego wniosek, sąd, który wyznaczył notariusza, na podstawie taksy, o której mowa w art. 5.

§ 5. Do rozpoznania wniosku, o którym mowa w § 1, oraz przyznania notariuszowi wynagrodzenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z uwzględnieniem przepisów o zwolnieniu od kosztów sądowych.

Art. 7. § 1. Notariusz jako płatnik na podstawie odrębnych przepisów pobiera podatki.

§ 2. Jeżeli wniosek o wpis w księdze wieczystej, o którym mowa w art. 92 § 4 lub art. 95j § 2, podlega opłacie sądowej, notariusz pobiera od wnioskodawcy tę opłatę oraz wskazuje we wniosku o wpis w księdze wieczystej wysokość pobranej opłaty sądowej. Notariusz uzależnia sporządzenie aktu notarialnego oraz objęcie wnioskiem o wpis w księdze wieczystej żądania dokonania w księdze wieczystej także innego wpisu związanego z czynnością notarialną, od uprzedniego uiszczenia przez wnioskodawcę należnej opłaty sądowej. Pobraną opłatę sądową notariusz przekazuje właściwemu sądowi rejonowemu.

§ 2[1]. Jeżeli wnioskodawca został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, notariusz wskazuje we wniosku o wpis w księdze wieczystej, że opłata sądowa nie została pobrana i załącza prawomocne postanowienie sądu w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych do dokumentów stanowiących podstawę wpisu w księdze wieczystej, które przesyła do sądu prowadzącego księgę wieczystą.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom należności,

o których mowa w § 2, a także ich zwrotu oraz sposób prowadzenia ich ewidencji przez notariusza i czas jej przechowywania, uwzględniając łatwość uiszczania opłat i przekazywania ich sądom, szczegółowość ewidencji oraz konieczność zapewnienia jej trwałości.

Art. 8. Notariusz używa pieczęci urzędowej z wizerunkiem orła.

Art. 9. § 1. Minister Sprawiedliwości prowadzi rejestr kancelarii.

§ 2. Minister Sprawiedliwości do dnia 31 stycznia każdego roku ogłasza w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wykaz zarejestrowanych kancelarii.

Rozdział 2

Powoływanie i odwoływanie notariuszy

Art. 10. § 1. Notariusza powołuje i wyznacza siedzibę jego kancelarii Minister Sprawiedliwości, na wniosek osoby zainteresowanej, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej.

§ 2. Niewyrażenie opinii, o której mowa w § 1, w ciągu 60 dni od dnia otrzymania wniosku Ministra Sprawiedliwości, uważane jest za wyrażenie opinii pozytywnej.

§ 3. Minister Sprawiedliwości może odmówić powołania na stanowisko notariusza osoby, o której mowa w § 1, tylko wtedy, gdy kandydat nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 11–13, a także jeżeli dotychczasowe postępowanie kandydata budzi wątpliwości co do jego rzetelności, uczciwości lub przestrzegania wartości demokratycznego państwa prawnego. Ministrowi Sprawiedliwości oraz organom samorządu notarialnego opiniującym kandydata na notariusza przysługuje prawo wglądu do akt osobowych i dyscyplinarnych osoby składającej wniosek.

Art. 11. Notariuszem może być powołany ten, kto:

1) posiada obywatelstwo polskie, obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej przysługuje mu

prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach;

1a) korzysta w pełni z praw publicznych i ma pełną zdolność do czynności prawnych;

2) jest nieskazitelnego charakteru i daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu notariusza;

3) ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;

4) odbył aplikację notarialną w Rzeczypospolitej Polskiej;

5) złożył egzamin notarialny w Rzeczypospolitej Polskiej;

6) (uchylony)

7) ukończył 26 lat.

Art. 12. § 1. Wymagania, o których mowa w art. 11 pkt 4 i 5, nie dotyczą osób, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

1) uzyskały tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych;

2) zajmowały stanowisko sędziego lub prokuratora;

2a) zajmowały stanowisko asesora sądowego przez okres co najmniej 2 lat;

3) wykonywały zawód adwokata lub radcy prawnego przez okres co najmniej 3 lat;

4) co najmniej przez 3 lata zajmowały stanowisko Prezesa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jej wiceprezesa lub radcy.

§ 2. Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić osoby, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

1) posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych;

2) przez okres co najmniej 4 lat w okresie niedłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego, starszego asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym lub w Trybunale Konstytucyjnym i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego;

3) po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie niedłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do

egzaminu wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej;

4) po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie niedłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;

5) po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 4 lat w okresie niedłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;

6) zajmują stanowisko radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;

7) zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki, radcowski lub komorniczy.

§ 2a. Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić również osoby, które przez okres co najmniej 4 lat w okresie niedłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego.

§ 2b. Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić również osoby, które nie złożyły wniosku o powołanie na notariusza w terminie określonym w art. 14a § 1, oraz osoby, o których mowa w art. 16a § 2 i art. 76 § 4b.

§ 3. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w § 2 pkt 2–5 i w § 2a, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.

§ 4. Osoby, o których mowa w § 2–2b, muszą spełniać wymagania przewidziane w art. 11 pkt 1–3 i 7.

Art. 13. Wniosek, o którym mowa w art. 10 § 1, powinien zawierać dane o kwalifikacjach osoby zainteresowanej, wymienionej w art. 11 lub art. 12 § 1, oraz wskazywać lokal przewidywany do prowadzenia kancelarii i termin jej uruchomienia. Do wniosku osoba zainteresowana jest obowiązana dołączyć – w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 1519) albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

Art. 13a. Minister Sprawiedliwości zasięga z Krajowego Rejestru Karnego informacji o osobie zainteresowanej powołaniem na stanowisko notariusza.

Art. 14. § 1. Notariusz jest obowiązany w ciągu 2 miesięcy od zawiadomienia o powołaniu uruchomić kancelarię i zgłosić o tym Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 2. W razie nieuruchomienia kancelarii w terminie, o którym mowa w § 1, powołanie traci moc; okoliczność tę stwierdza Minister Sprawiedliwości.

Art. 14a. § 1. Uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu notarialnego uprawnia do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 10 § 1, w terminie 10 lat od dnia doręczenia uchwały o wyniku egzaminu notarialnego.

§ 2. Termin określony w § 1 nie dotyczy zastępców notarialnych zatrudnionych w kancelarii notarialnej łącznie przez okres co najmniej 10 lat poprzedzających datę złożenia wniosku, o którym mowa w art. 10 § 1, pod warunkiem że w okresie tym, łącznie przez okres co najmniej 5 lat, posiadali upoważnienie do wykonywania czynności notarialnych, o którym mowa w art. 76a § 2.

Art. 15. § 1. Przy powołaniu notariusz składa wobec Ministra Sprawiedliwości ślubowanie według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście jako notariusz powierzone mi obowiązki wypełniać zgodnie z prawem i sumieniem, dochować tajemnicy zawodowej, w postępowaniu swym kierować się zasadami godności, honoru i uczciwości.”.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może upoważnić prezesa właściwego sądu apelacyjnego do przyjęcia ślubowania.

Art. 16. § 1. Minister Sprawiedliwości odwołuje notariusza, jeżeli notariusz:

1) zrezygnował z prowadzenia kancelarii;

Nowe brzmienie pkt 2 w § 1 w art. 16 wejdzie w życie z dn. 1.01.2027 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 26).

[2) z powodu choroby lub ułomności został uznany orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków notariusza lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się ocenie niezdolności do pracy, mimo zalecenia rady właściwej izby notarialnej;]

<2) z powodu choroby lub ułomności został uznany orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków notariusza lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się ocenie niezdolności do pracy, mimo zalecenia rady właściwej izby notarialnej; orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest wydawane na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, 252, 426, 473 i 507);>

2a) ukończył 70 lat;

3) (uchylony)

4) został pozbawiony prawa prowadzenia kancelarii orzeczeniem sądu dyscyplinarnego;

4a) (utracił moc)[1)]

5) ma orzeczony zakaz wykonywania zawodu na mocy prawomocnego wyroku sądu;

6) utracił prawa publiczne lub pełną zdolność do czynności prawnych.

§ 2. Odwołanie notariusza z przyczyn wymienionych w § 1 pkt 2 następuje po uprzednim wysłuchaniu notariusza, chyba że nie jest to możliwe.

§ 3. Minister Sprawiedliwości może odwołać notariusza w wypadku, gdy charakter stwierdzonych, w wyniku wizytacji, o której mowa w art. 44 § 2a zdanie pierwsze, nieprawidłowości stanowi rażącą i oczywistą obrazę przepisów prawa, a także w wypadku, gdy notariusz uzyskał dwie ujemne oceny w wyniku kolejnych wizytacji przeprowadzonych przez wizytatora samorządu notarialnego lub Ministra Sprawiedliwości. Odwołanie następuje po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej, wydanej na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w terminie miesiąca od daty wpływu wniosku.

[1)] Z dniem 15 maja 2007 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r. sygn. akt K 2/07 (Dz. U. poz. 571).

§ 3a. W toku postępowania, o którym mowa w § 3, Minister Sprawiedliwości może zlecić przeprowadzenie wizytacji lub lustracji prezesowi właściwego sądu apelacyjnego lub sędziemu delegowanemu do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie doręcza protokół z wizytacji osobie zainteresowanej, która w wypadku, gdy protokół zawiera ujemną ocenę, może zgłosić pisemne zastrzeżenia w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia.

§ 4. Niewydanie przez radę właściwej izby notarialnej opinii w terminie, o którym mowa w § 3, nie wstrzymuje wydania decyzji.

Art. 16a. § 1. Osoba, która przestała być notariuszem z przyczyn, o których mowa w art. 16 § 1 pkt 1, 4, 5 i 6 oraz § 3, może zostać ponownie powołana, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 11 pkt 1–3 i 7, z uwzględnieniem art. 51 § 4.

§ 2. Jeżeli osoba, o której mowa w § 1, przez co najmniej 10 lat nie wykonywała zawodu notariusza, może zostać ponownie powołana na notariusza po złożeniu egzaminu notarialnego. Obowiązku złożenia egzaminu nie stosuje się do osób, o których mowa w art. 12 § 1.

Rozdział 3

Obowiązki i prawa notariuszy

Art. 17. Notariusz jest obowiązany postępować zgodnie ze złożonym ślubowaniem oraz stale podnosić kwalifikacje zawodowe.

Art. 18. § 1. Notariusz jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na wykonywane czynności notarialne.

§ 2. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po odwołaniu notariusza.

§ 3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy notariusz składa zeznania jako świadek przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru państwa albo ważnemu interesowi prywatnemu. W tych wypadkach od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić notariusza Minister Sprawiedliwości.

§ 4. Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy informacji:

1) udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,

2) przekazywanych na podstawie przepisów rozdziału 11a działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.[2)]),

3) udostępnianych na podstawie art. 300[35] ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96 oraz z 2026 r. poz. 176 i 187)

– w zakresie określonym tymi przepisami.

Art. 19. § 1. Notariusz nie może podejmować zatrudnienia bez uzyskania uprzedniej zgody rady właściwej izby notarialnej, z wyjątkiem zatrudnienia w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub naukowego, chyba że wykonywanie tego zatrudnienia przeszkadza w pełnieniu jego obowiązków.

§ 2. Notariuszowi nie wolno także podejmować zajęcia, które by przeszkadzało w pełnieniu obowiązków albo mogło uchybiać powadze wykonywanego zawodu. Nie wolno mu w szczególności zajmować się handlem, przemysłem, pośrednictwem i doradztwem w interesach.

§ 3. O zamiarze podjęcia zatrudnienia lub zajęcia notariusz jest obowiązany zawiadomić prezesa rady właściwej izby notarialnej. Rada rozstrzyga, czy podjęcie zatrudnienia lub zajęcia nie uchybia obowiązkom notariusza albo powadze wykonywanego zawodu. Jeżeli rada nie wyrazi zgody na zatrudnienie lub zajęcie, o których mowa w § 1 i 2, sprawę, na wniosek notariusza, rozstrzyga Krajowa Rada Notarialna, której decyzja jest ostateczna.

Art. 19a. Notariusz podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 1 § 1.

Art. 19b. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 19a, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 497, 621, 622, 769, 820, 1203, 1235, 1414, 1417, 1669, 1804 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 252, 347 i 473.

Art. 19c. Rada izby notarialnej właściwej ze względu na siedzibę kancelarii notarialnej jest obowiązana do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19a. Spełnienie tego obowiązku ustala się na podstawie okazanej przez notariusza polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego przez zakład ubezpieczeń.

Art. 19d. Minister Sprawiedliwości nadzoruje wykonywanie przez rady izb notarialnych zadań określonych w art. 19c. Prezesi rad izb notarialnych obowiązani są do składania Ministrowi Sprawiedliwości raz w roku, w terminie do dnia 15 marca, sprawozdań z kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 20. § 1. Kancelaria powinna być czynna w dniach powszednich co najmniej 6 godzin dziennie.

§ 2. Rada właściwej izby notarialnej może ustalić 1 dzień powszedni tygodnia jako wolny za przepracowaną sobotę.

§ 3. W wypadkach niecierpiących zwłoki albo szczególnych potrzeb kancelaria może być czynna także w niedziele i święta.

Art. 20a. § 1. Notariusz wykonujący zawód obowiązany jest posiadać adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3 i 507), wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy.

§ 2. Minister Sprawiedliwości występuje do ministra właściwego do spraw informatyzacji o wykreślenie adresu do doręczeń elektronicznych z bazy adresów elektronicznych w przypadkach, o których mowa w art. 16 § 1 i 3, art. 43 § 3 i 4 oraz art. 68 § 1.

Art. 21. § 1. Jeżeli notariusz nie może pełnić swych obowiązków, wyznacza na ten czas zastępstwo spośród zastępców notarialnych zatrudnionych w jego kancelarii oraz notariuszy ze wspólnej kancelarii prowadzonej w trybie art. 4 § 3 informując o tym prezesa rady właściwej izby albo spośród zastępców notarialnych z wykazu właściwej izby notarialnej oraz notariuszy mających siedzibę kancelarii notarialnej w tej izbie, w porozumieniu z prezesem rady właściwej izby.

§ 2. (uchylony)

§ 3. Jeżeli z powodu nieobecności notariusza wynikłej z nieprzewidzianych przyczyn notariusz nie wyznaczył w kancelarii zastępstwa na czas swej nieobecności, zastępstwo wyznacza prezes rady właściwej izby notarialnej. Zastępstwo obejmuje wyłącznie dokonywanie czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 6a i 7, oraz wydawanie przyjętych na przechowanie pieniędzy, papierów wartościowych, dokumentów oraz danych na informatycznym nośniku danych, o którym mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

§ 4. W wypadkach, o których mowa w § 1 i 3 do zastępstwa notariusza może być także wyznaczony notariusz emerytowany.

Art. 22. W wypadku zaprzestania prowadzenia kancelarii przez notariusza z innych powodów niż jego śmierć lub zawieszenia go w czynnościach, rada izby notarialnej wyznacza czasowo do pełnienia obowiązków notariusza zastępstwo spośród zastępców notarialnych, notariuszy albo notariuszy emerytowanych danej izby notarialnej. Zastępstwo obejmuje wyłącznie dokonywanie czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 6a i 7, oraz wydawanie przyjętych na przechowanie pieniędzy, papierów wartościowych, dokumentów oraz danych na informatycznym nośniku danych, o którym mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 22a. § 1. Notariusz może upoważnić aplikanta notarialnego objętego jego patronatem do wykonywania czynności notarialnych określonych w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8, jeżeli aplikant odbył co najmniej 2 lata i 6 miesięcy aplikacji oraz uzyskał pozytywny wynik z kolokwium, o którym mowa w art. 71 § 12.

§ 2. Upoważnienie jest udzielane w formie pisemnej na czas określony i wskazuje czynności notarialne, do wykonywania których aplikant został upoważniony.

§ 3. Notariusz niezwłocznie zawiadamia prezesa rady właściwej izby notarialnej, Ministra Sprawiedliwości oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego o udzieleniu upoważnienia, przesyłając jego kopię.

§ 4. Notariusz ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez aplikanta notarialnego przy wykonywaniu czynności notarialnych, o których mowa w § 1. Przepis art. 49 stosuje się odpowiednio.

Art. 23. Notariusze opłacają, na potrzeby organów samorządu notarialnego, składki miesięczne, których wysokość ustala corocznie Krajowa Rada Notarialna. Ponadto, stosownie do uchwał właściwych izb notarialnych, notariusze opłacają składki na inne określone cele.

Art. 24.[3)] W zakresie ubezpieczeń społecznych do notariuszy i członków ich rodzin stosuje się przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą.

Art. 24a. (uchylony)

Art. 25. Notariusz, który przeszedł na emeryturę lub rentę, może używać tytułu „emerytowany notariusz”.

Rozdział 4

Samorząd notarialny

Art. 26. § 1. Notariusze tworzą samorząd notarialny.

§ 2. Samorząd notarialny obejmuje izby notarialne i Krajową Radę Notarialną.

§ 3. Izby notarialne i Krajowa Rada Notarialna posiadają osobowość prawną.

Art. 27. Organami izby notarialnej są:

1) walne zgromadzenie notariuszy izby;
2) rada izby notarialnej.

Art. 28. § 1. Izbę notarialną stanowią notariusze prowadzący kancelarię w okręgu sądu apelacyjnego.

§ 2. Siedzibą izby notarialnej jest siedziba sądu apelacyjnego.

Art. 29. § 1. Walne zgromadzenia notariuszy izby notarialnej są zwyczajne lub nadzwyczajne.

§ 2. Zwyczajne walne zgromadzenie notariuszy zwołuje, w pierwszym kwartale każdego roku, rada izby notarialnej. Nadzwyczajne walne zgromadzenie może być

[3)] Utracił moc na podstawie art. 170 pkt 22 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. poz. 153), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., w zakresie uregulowanym tą ustawą; na podstawie art. 122 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, 252, 426, 473 i 507), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., ilekroć przepisy odsyłają do przepisów o ubezpieczeniach społecznych – należy przez to rozumieć odesłanie do przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

zwołane z inicjatywy Ministra Sprawiedliwości, na podstawie uchwały rady albo na wniosek co najmniej 1/5 ogólnej liczby notariuszy wchodzących w skład izby.

§ 3. W walnym zgromadzeniu jest obowiązany uczestniczyć każdy notariusz należący do danej izby.

Art. 30. § 1. Do zakresu działania walnego zgromadzenia notariuszy izby notarialnej należy:

1) wybór prezesa i wiceprezesa oraz pozostałych członków rady izby notarialnej;
2) wybór członka Krajowej Rady Notarialnej;
3) wybór notariuszy do sądów dyscyplinarnych oraz rzecznika dyscyplinarnego;
4) zatwierdzenie sprawozdania rocznego i zamknięcia okresu rachunkowego, przedstawionego przez radę izby notarialnej;
5) uchwalenie budżetu;
6) ustalenie składek na określone cele;
7) załatwianie innych spraw w zakresie działania notariatu.

§ 2. Walne zgromadzenie notariuszy uchwala regulamin swego działania.

Art. 31. § 1. Rozstrzygnięcia walnego zgromadzenia zapadają w formie uchwał.

§ 2. Uchwały walnego zgromadzenia notariuszy izby notarialnej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków izby.

§ 3. Wybory odbywają się w głosowaniu tajnym, z wyjątkiem wyboru przewodniczącego zgromadzenia.

Art. 32. § 1. Rada izby notarialnej działa w siedzibie izby i oprócz prezesa oraz wiceprezesa składa się z:

1) 5 członków w izbach liczących do 100 notariuszy;
2) 7 członków w izbach liczących od 101 do 200 notariuszy;
3) 9 członków w izbach liczących ponad 200 notariuszy.

§ 2. Kadencja rady trwa 3 lata.

§ 3. Prezes i wiceprezes nie mogą sprawować tych samych funkcji więcej niż dwie, następujące bezpośrednio po sobie, pełne kadencje.

Art. 33. Rada izby notarialnej na pierwszym posiedzeniu dokonuje podziału czynności między swych członków, jak również uchwala regulamin wewnętrznego urzędowania rady.

Art. 34. § 1. Prezes rady izby notarialnej reprezentuje radę, kieruje jej pracami, przewodniczy na posiedzeniach i wykonuje uchwały rady. W razie nieobecności prezesa, jego obowiązki wykonuje wiceprezes rady.

§ 2. Do składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych wymagane jest współdziałanie dwóch członków rady, w tym prezesa lub wiceprezesa.

Art. 35. Do zakresu działania rady izby notarialnej należy:

1) opiniowanie wniosków w przedmiocie powoływania i odwoływania notariuszy;
2) nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez notariuszy, zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych oraz nad przestrzeganiem przez nich powagi i godności właściwej dla notariusza;
2a) nadzór nad wykonaniem obowiązkowego ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19a;
3) organizowanie szkolenia aplikantów notarialnych;
4) zarząd i rozporządzanie majątkiem izby;
5) zwoływanie walnych zgromadzeń notariuszy izby i wykonywanie uchwał tych zgromadzeń;
6) prowadzenie wykazów notariuszy, zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych izby;
7) wykonywanie innych czynności przewidzianych prawem.

Art. 36. § 1. Do ważności uchwał rady izby notarialnej jest wymagana obecność co najmniej połowy jej członków.

§ 2. Uchwały rady zapadają zwykłą większością głosów, przy czym w razie równej liczby głosów decyduje głos prezesa rady.

Art. 37. Rada izby notarialnej przedstawia do dnia 31 marca każdego roku Ministrowi Sprawiedliwości, Krajowej Radzie Notarialnej oraz prezesowi właściwego sądu apelacyjnego wykaz zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych izby, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. Wykaz ten zawiera dane o liczbie aplikantów notarialnych objętych patronatem lub zatrudnionych, w ramach odbywania aplikacji, przez poszczególnych notariuszy wraz ze wskazaniem daty objęcia patronatem lub wskazaniem zatrudnienia, a także imiona i nazwiska aplikantów notarialnych, wskazanie formy odbywania aplikacji oraz imiona

Nowe brzmienie art. 37a wejdzie w życie z dn. 2.12.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1669).

i nazwiska ich patronów a ponadto nazwiska osób skreślonych w poprzednim roku z wykazu zastępców notarialnych.

*[**Art. 37a.** Rada izby notarialnej przekazuje niezwłocznie Krajowej Radzie Notarialnej aktualne informacje o notariuszach oraz zastępcach notarialnych. Informacja obejmuje imię i nazwisko notariusza lub zastępcy notarialnego, właściwą izbę notarialną, datę i numer decyzji o powołaniu notariusza lub o jego odwołaniu, datę umieszczenia w wykazie zastępców notarialnych lub skreślenia z tego wykazu, a także informacje o zawieszeniu w czynnościach zawodowych.]*

<Art. 37a. Rada izby notarialnej przekazuje niezwłocznie Krajowej Radzie Notarialnej aktualne informacje o notariuszach, zastępcach notarialnych oraz notariuszach emerytowanych, o ile zostali wyznaczeni do zastępstwa notariusza. Informacja obejmuje imię i nazwisko notariusza, zastępcy notarialnego lub notariusza emerytowanego, numer PESEL, numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile posiada, właściwą izbę notarialną, datę i numer decyzji o powołaniu notariusza lub o jego odwołaniu, datę umieszczenia w wykazie zastępców notarialnych lub skreślenia z tego wykazu, datę wyznaczenia notariusza emerytowanego do zastępstwa notariusza lub datę zakończenia zastępstwa, a także informacje o zawieszeniu w czynnościach zawodowych.>

Art. 38. Krajowa Rada Notarialna jest reprezentantem notariatu.

Art. 39. § 1. Krajowa Rada Notarialna składa się z notariuszy wybranych przez walne zgromadzenia notariuszy izb notarialnych.

§ 2. Prezesem Krajowej Rady Notarialnej jest notariusz, wybrany w drodze tajnego głosowania spośród jej członków.

§ 3. Kadencja Krajowej Rady Notarialnej trwa 3 lata.

§ 4. Do członka Krajowej Rady Notarialnej przepis art. 32 § 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 40. § 1. Do zakresu działania Krajowej Rady Notarialnej należy w szczególności:

1) uchwalanie regulaminu wewnętrznego urzędowania kancelarii;
2) przedstawianie opinii i propozycji w sprawach:
   a) taksy notarialnej,
   b) zmian przepisów dotyczących funkcjonowania notariatu;

3) współpraca z notariatami innych państw;
4) wyrażanie stanowiska w sprawach przedstawionych przez Ministra Sprawiedliwości lub inne organy samorządu notarialnego;
5) wybór spośród członków rady rzecznika dyscyplinarnego;
6) uchwalanie regulaminu swego urzędowania;
7) wypowiadanie się w sprawie zasad etyki zawodowej notariuszy;
8) ustalanie wysokości składek miesięcznych notariuszy na potrzeby samorządu notarialnego oraz zasad ich wydatkowania;
8a) uchwalanie zasad zwalniania aplikantów od ponoszenia w całości lub w części opłaty rocznej, a także odraczania jej płatności lub rozkładania jej na raty;
9) ustalanie programu aplikacji notarialnej oraz nadzór nad szkoleniem aplikantów;
10) ustalanie zasad i trybu zwoływania kongresu notariuszy.

§ 2. Krajowa Rada Notarialna składa do dnia 30 kwietnia każdego roku Ministrowi Sprawiedliwości sprawozdanie i ocenę stanu notariatu. Sprawozdanie w szczególności zawiera dane dotyczące liczby sporządzonych czynności notarialnych, dane dotyczące odprowadzonych podatków i opłat sądowych, w tym odprowadzonego podatku VAT, dane dotyczące działalności nadzorczej izb notarialnych i Krajowej Rady Notarialnej.

§ 3. Do Krajowej Rady Notarialnej stosuje się odpowiednio przepis art. 34 § 2.

Art. 41. Krajowa Rada Notarialna może zwołać kongres notariuszy w celu zasięgnięcia opinii w istotnych sprawach notariatu.

Art. 41a. § *[1. Krajowa Rada Notarialna na podstawie informacji przekazywanych przez rady izb notarialnych, prowadzi w systemie teleinformatycznym listę notariuszy oraz zastępców notarialnych, która zawiera imię i nazwisko, właściwą izbę notarialną, datę i numer decyzji o powołaniu notariusza lub o jego odwołaniu, datę umieszczenia w wykazie zastępców notarialnych lub skreślenia z tego wykazu, a także informacje o zawieszeniu w czynnościach zawodowych.]*

Nowe brzmienie § 1 w art. 41a wejdzie w życie z dn. 2.12.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1669).

<§ 1. Krajowa Rada Notarialna na podstawie informacji przekazywanych przez rady izb notarialnych prowadzi w systemie teleinformatycznym listę notariuszy, zastępców notarialnych oraz notariuszy emerytowanych, jeżeli zostali wyznaczeni do zastępstwa notariusza, która zawiera:

1) imię i nazwisko;

2) numer PESEL;

3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile posiada;

4) właściwą izbę notarialną;

5) datę i numer decyzji o powołaniu notariusza lub o jego odwołaniu;

6) datę umieszczenia w wykazie zastępców notarialnych lub skreślenia z tego wykazu;

7) datę wyznaczenia notariusza emerytowanego do zastępstwa notariusza lub datę zakończenia zastępstwa;

8) informacje o zawieszeniu w czynnościach zawodowych>

[§ 2. Krajowa Rada Notarialna zapewnia sądom prowadzącym księgi wieczyste dostęp do listy, o której mowa w § 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w celu automatycznej weryfikacji notariuszy i zastępców notarialnych.]

Zmiana w § 2 i 3a w art. 41a wejdzie w życie z dn. 2.12.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1669).

<§ 2. Krajowa Rada Notarialna zapewnia sądom prowadzącym księgi wieczyste dostęp do listy, o której mowa w § 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w celu automatycznej weryfikacji notariuszy, zastępców notarialnych oraz notariuszy emerytowanych, jeżeli zostali wyznaczeni do zastępstwa notariusza.>

§ 3. Krajowa Rada Notarialna zapewnia Ministrowi Sprawiedliwości dostęp do listy, o której mowa w § 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

[§ 3a. Krajowa Rada Notarialna zapewnia Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej dostęp do listy, o której mowa w § 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w celu automatycznej weryfikacji notariuszy i zastępców notarialnych.]

<§ 3a. Krajowa Rada Notarialna zapewnia Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej dostęp do listy, o której mowa w § 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w celu automatycznej weryfikacji notariuszy, zastępców notarialnych oraz notariuszy emerytowanych, jeżeli zostali wyznaczeni do zastępstwa notariusza.>

§ 4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, minimalną funkcjonalność oraz warunki organizacyjno-techniczne funkcjonowania systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 1, uwzględniając zgodność z minimalnymi wymaganiami i sposobem stwierdzania zgodności oprogramowania, określonymi na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów

realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703 oraz z 2026 r. poz. 160) oraz zapewnienie bezpieczeństwa danych, w tym ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem i dostępem.

Rozdział 5

Nadzór nad notariatem i odpowiedzialność notariuszy za szkody

Art. 42. § 1. Nadzór nad działalnością notariuszy i organami samorządu notarialnego sprawuje Minister Sprawiedliwości osobiście, za pośrednictwem prezesów sądów apelacyjnych lub sądów *wojewódzkich*[4)] albo przez wyznaczone osoby.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowo tryb wykonywania nadzoru, o którym mowa w § 1.

Art. 43. § 1. Minister Sprawiedliwości może zatrudnić notariusza, za jego zgodą, w Ministerstwie Sprawiedliwości, sądzie apelacyjnym lub sądzie *wojewódzkim*[4)] do wykonywania czynności nadzoru nad działalnością notariuszy i organami samorządu notarialnego.

§ 2. Do notariusza, o którym mowa w § 1, stosuje się przepisy ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

§ 3. W okresie zatrudnienia w Ministerstwie Sprawiedliwości, sądzie apelacyjnym lub sądzie *wojewódzkim*[4)] prawo notariusza do prowadzenia kancelarii notarialnej ulega zawieszeniu.

§ 4. Minister Sprawiedliwości, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, może, na wniosek notariusza, zawiesić prawo notariusza do prowadzenia kancelarii w razie podjęcia przez niego innego zatrudnienia lub wykonywania funkcji publicznej.

Art. 44. § 1. Nadzór nad notariuszami na obszarze właściwości izby notarialnej wykonuje również rada izby przez swoich członków lub przez wyznaczonych w tym celu notariuszy niebędących członkami rady albo emerytowanych notariuszy.

§ 2. W ramach nadzoru, o którym mowa w § 1, w każdej kancelarii przeprowadza się wizytację co najmniej raz na 4 lata.

[4)] Obecnie sąd okręgowy, na podstawie art. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 1064), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

§ 2a. Po upływie 6 miesięcy od daty uruchomienia kancelarii notarialnej rada właściwej izby notarialnej zleca przeprowadzenie jej wizytacji. Kolejną wizytację przeprowadza się po upływie 2 lat.

§ 2b. W wypadku uzyskania przez notariusza ujemnej oceny w wyniku wizytacji, o której mowa w § 2a zdanie pierwsze, Minister Sprawiedliwości zleca radzie właściwej izby notarialnej przeprowadzenie kolejnej wizytacji, określając termin jej przeprowadzenia. Minister Sprawiedliwości może odstąpić od zlecenia wizytacji, jeżeli charakter stwierdzonych nieprawidłowości stanowi rażącą i oczywistą obrazę przepisów prawa.

§ 2c. Notariusz, który przeprowadził wizytację kancelarii notarialnej zakończonej ujemną oceną nie może być wyznaczony do przeprowadzenia kolejnej wizytacji.

§ 3. Z wizytacji sporządza się protokół. Rada izby notarialnej ocenia wyniki wizytacji i przedstawia – w terminie miesiąca od wizytacji – odpis protokołu Ministrowi Sprawiedliwości, zawiadamiając go równocześnie o środkach podjętych w celu usunięcia stwierdzonych uchybień.

Art. 45. Osoby powołane do nadzoru mają prawo wglądu w czynności notarialne, badania ich zgodności z prawem, a także mogą żądać wyjaśnień oraz zarządzać usunięcie uchybień i usterek, a w razie dostrzeżenia naruszenia przez notariusza jego obowiązków – żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Art. 46. Organy samorządu notarialnego przesyłają Ministrowi Sprawiedliwości uchwały, a także protokoły walnych zgromadzeń notariuszy oraz sprawozdania roczne wraz z bilansami – w terminie 14 dni od ich powzięcia lub sporządzenia.

Art. 47. § 1.[5)] Minister Sprawiedliwości zwraca się do Sądu Najwyższego o uchylenie sprzecznych z prawem uchwał organu samorządu notarialnego w terminie 3 miesięcy od dnia ich doręczenia. Jeżeli zaskarżona uchwała rażąco narusza prawo, termin ten wynosi 6 miesięcy.

[5)] Utracił moc z dniem 11 grudnia 2018 r., rozumiany w ten sposób, że przewidziany w nim nadzór judykacyjny Sądu Najwyższego nad uchwałami organu samorządu notarialnego wyklucza uwzględnienie przez sąd sprzeczności z prawem uchwał organu samorządu notarialnego w postępowaniu w sprawie przysługujących notariuszowi praw lub wolności, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 grudnia 2018 r. sygn. akt SK 10/17 (Dz. U. poz. 2314).

§ 2. Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy lub uchyla uchwałę i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia. Skargę spóźnioną Sąd Najwyższy pozostawia bez rozpoznania.

Art. 48. Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do organów samorządu notarialnego o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości tych organów. Uchwała powinna być podjęta w terminie 1 miesiąca.

Art. 49. Notariusz ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu czynności notarialnych na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym, z uwzględnieniem szczególnej staranności, do jakiej jest obowiązany przy wykonywaniu tych czynności.

Rozdział 6

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 50. Notariusz odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia zawodowe, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawnych, uchybienia powadze lub godności zawodu, jak również za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19a, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 19b oraz za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 71 § 8, i niewykonanie zobowiązania, o którym mowa w art. 71a § 5, a także za niespełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 2278).

Art. 51. § 1. Karami dyscyplinarnymi są:

1) upomnienie;
2) nagana;
3) kara pieniężna do wysokości pięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, nieniższa od połowy tego wynagrodzenia;
4) pozbawienie prawa prowadzenia kancelarii.

§ 2. Wymierzenie kary nagany lub kary pieniężnej pociąga za sobą niemożność udziału ukaranego w organach samorządu notarialnego i w sądzie dyscyplinarnym przez okres 3 lat.

§ 3. Kary pieniężne wpływają na rzecz Skarbu Państwa.

§ 4. Osoba, która przestała być notariuszem w związku z orzeczeniem kary dyscyplinarnej, o której mowa w § 1 pkt 4, może ponownie ubiegać się o powołanie na notariusza po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii.

Art. 52. § 1. Po upływie 5 lat od chwili czynu nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, a w razie wszczęcia – ulega ono umorzeniu.

§ 2. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.

Art. 53. § 1. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych są powołane sądy dyscyplinarne:

1) w pierwszej instancji – sądy dyscyplinarne izb notarialnych;
2) w drugiej instancji – Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

§ 2. Członków sądów dyscyplinarnych wybierają na trzyletnią kadencję poszczególne walne zgromadzenia notariuszy izb notarialnych.

§ 3. Ogólną liczbę członków sądów dyscyplinarnych oraz liczbę członków tych sądów wybieranych przez poszczególne walne zgromadzenia notariuszy izb notarialnych określa Krajowa Rada Notarialna.

§ 4. Przewodniczących sądów dyscyplinarnych i ich zastępców wybierają spośród siebie członkowie tych sądów.

Art. 54. § 1. Sąd dyscyplinarny orzeka w składzie 3 członków, a Wyższy Sąd Dyscyplinarny w składzie 5 członków. W składzie orzekającym w drugiej instancji nie może brać udziału członek sądu, który brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia.

§ 2. Skład orzekający wyznacza przewodniczący sądu dyscyplinarnego.

Art. 55. Rzecznikami sądów dyscyplinarnych izb oraz Wyższego Sądu Dyscyplinarnego są notariusze wybrani odpowiednio przez walne zgromadzenia notariuszy i Krajową Radę Notarialną.

Art. 56. Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród notariuszy, adwokatów lub radców prawnych.

Art. 57. § 1. Postępowanie dyscyplinarne jest jawne.

§ 2. Sąd dyscyplinarny wyłącza jawność postępowania dyscyplinarnego ze względu na konieczność ochrony tajemnicy określonej w art. 18 lub innej prawnie chronionej tajemnicy, jeżeli ujawnienie tych tajemnic zagrażałoby dobru państwa albo ważnemu interesowi prywatnemu. Sąd dyscyplinarny wyłącza również jawność postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jawność mogłaby obrażać dobre obyczaje.

§ 3. W razie wyłączenia jawności postępowania dyscyplinarnego orzeczenie ogłaszane jest publicznie.

§ 4. Protokolantem może być notariusz lub aplikant notarialny wyznaczony przez przewodniczącego sądu dyscyplinarnego.

Art. 57a. Ministrowi Sprawiedliwości oraz osobom przez niego upoważnionym przysługuje w każdym stadium postępowania dyscyplinarnego prawo wglądu do akt i żądania informacji o wynikach tego postępowania, jak również prawo żądania akt sprawy.

Art. 58. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego mogą zgłosić Minister Sprawiedliwości lub rada właściwej izby notarialnej po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności koniecznych do ustalenia znamion czynu zarzuconego obwinionemu oraz złożeniu wyjaśnień przez obwinionego, chyba że złożenie tych wyjaśnień nie jest możliwe.

Art. 59. § 1. Po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przewodniczący sądu wyznacza termin rozprawy i zawiadamia o nim rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego oraz obrońcę, a w razie potrzeby wzywa świadków i biegłych.

§ 2. Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji powinno być zakończone w terminie 1 miesiąca od daty wpływu wniosku.

§ 3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Art. 60. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się inne przewinienie oprócz objętego wnioskiem o wszczęcie postępowania, sąd może wydać co do tego przewinienia orzeczenie tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy.

Art. 61. W razie odwołania notariusza w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie toczy się nadal.

Art. 62. § 1. Uzasadnienie orzeczenia sądu dyscyplinarnego sporządza się na piśmie w terminie 7 dni od ogłoszenia orzeczenia.

§ 2. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

Art. 63. § 1. Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji przysługuje obwinionemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz Ministrowi Sprawiedliwości odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Odwołanie wnosi się do sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji. Odwołanie powinno być przesłane w terminie 7 dni od dnia jego wpływu wraz z aktami do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji.

§ 2. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem wydane przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu, Ministrowi Sprawiedliwości oraz Krajowej Radzie Notarialnej.

Art. 63a. § 1. Od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przysługuje obwinionemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Krajowej Radzie Notarialnej kasacja do Sądu Najwyższego.

§ 2. Orzeczenie, od którego służy kasacja podmiotom, o których mowa w § 1, nie podlega wykonaniu do czasu wniesienia kasacji lub bezskutecznego upływu terminu do jej wniesienia.

Art. 63b. Kasacja może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej.

Art. 63c. Kasację wnosi się do Sądu Najwyższego za pośrednictwem sądu dyscyplinarnego drugiej instancji w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem.

Art. 63d. § 1. Od kasacji, o której mowa w art. 63a § 1, nie uiszcza się opłaty sądowej.

§ 2. Orzeczenie, od którego wniesiono kasację, nie podlega wykonaniu do czasu rozpoznania kasacji.

§ 3. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację na rozprawie w składzie trzech sędziów.

Art. 63e. Do rozpoznania kasacji, o której mowa w art. 63a § 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego o kasacji, z wyłączeniem art. 526 § 2 oraz art. 530 § 2 i 3.

Art. 64. Po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu dyscyplinarnego przewodniczący sądu pierwszej instancji przesyła odpis orzeczenia Ministrowi Sprawiedliwości oraz radzie właściwej izby notarialnej.

Art. 65. § 1. Odpis prawomocnego orzeczenia skazującego na karę dyscyplinarną dołącza się do akt osobowych obwinionego.

§ 2. Wykonanie orzeczenia sądu dyscyplinarnego należy co do kary wymienionej w art. 51 § 1 pkt 4 do Ministra Sprawiedliwości, a co do pozostałych kar – do rady właściwej izby notarialnej.

§ 3. Po upływie 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia orzekającego karę upomnienia lub nagany albo 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia orzekającego karę pieniężną, a po upływie 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia o pozbawieniu prawa prowadzenia kancelarii, Minister Sprawiedliwości zarządza usunięcie odpisu orzeczenia z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko ukaranemu innego orzeczenia o nałożeniu kary dyscyplinarnej.

Art. 66. (uchylony)

Art. 67. § 1. Koszty postępowania dyscyplinarnego wykładają organy samorządu notarialnego.

§ 2. W wypadku prawomocnego ukarania, kosztami postępowania dyscyplinarnego obciąża się notariusza.

Art. 68. § 1. Sąd dyscyplinarny może zawiesić w czynnościach zawodowych notariusza, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne, dyscyplinarne lub o ubezwłasnowolnienie.

§ 2. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach zawodowych notariuszowi przysługuje zażalenie.

§ 3. Zażalenie rozpoznaje sąd dyscyplinarny drugiej instancji.

§ 4. Zawieszenie w czynnościach zawodowych, z zastrzeżeniem § 5, ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.

§ 5. W przypadku skazania notariusza na karę dyscyplinarną pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii zawieszenie w czynnościach zawodowych ustaje z chwilą uprawomocnienia się decyzji Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie odwołania notariusza ze stanowiska.

Art. 69. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 70. Obsługę organizacyjno-kancelaryjną sądów dyscyplinarnych zapewniają odpowiednio – rady izb notarialnych lub Krajowa Rada Notarialna.

Rozdział 7

Aplikanci i zastępcy notarialni

Art. 71. § 1. Nabór na aplikację notarialną przeprowadza się w drodze egzaminu wstępnego na aplikację notarialną, zwanego dalej „egzaminem wstępnym”.

§ 2. Aplikantem notarialnym może być osoba, która spełnia warunki określone w art. 11 pkt 1–3 i uzyskała pozytywną ocenę z egzaminu wstępnego.

§ 3. Wpis na listę aplikantów notarialnych następuje na podstawie uchwały rady izby notarialnej właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 71d § 2. Uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z egzaminu wstępnego uprawnia go do złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów notarialnych w ciągu 2 lat od dnia doręczenia uchwały ustalającej wynik egzaminu wstępnego.

§ 4. Nie można odmówić wpisu osobie spełniającej warunki, o których mowa w § 2 i 3.

§ 5. Aplikant notarialny może być również zatrudniony przez notariusza prowadzącego kancelarię lub przez radę izby notarialnej.

§ 6. Aplikant notarialny odbywa aplikację u notariusza, z którym zawarł umowę o pracę, a w przypadku zatrudnienia przez radę izby notarialnej, u notariusza wyznaczonego przez tę radę.

§ 7. W wypadkach niewymienionych w § 6 aplikant notarialny odbywa aplikację u notariusza wyznaczonego przez radę izby notarialnej, która dokonała wpisu na listę aplikantów notarialnych.

§ 8. Notariusz ma obowiązek w okresie kolejnych 3 lat i 6 miesięcy objąć patronatem co najmniej jednego aplikanta notarialnego.

§ 9. Prezes właściwego sądu apelacyjnego, na wniosek notariusza, może zwolnić tego notariusza z obowiązku, o którym mowa w § 8, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej.

§ 10. Jeżeli w danym roku szkoleniowym po objęciu patronatem wszystkich aplikantów notarialnych w poszczególnych izbach notarialnych, co najmniej jeden notariusz danej izby notarialnej nie może wypełnić obowiązku, o którym mowa w § 8, z uwagi na liczbę aplikantów notarialnych, prezes tej izby notarialnej występuje do prezesa właściwego sądu apelacyjnego w terminie do dnia 31 stycznia danego roku o zwolnienie wskazanego notariusza lub notariuszy z tego obowiązku w danym roku szkoleniowym.

§ 11. Notariusz, u którego aplikant notarialny odbywa aplikację, kieruje przez cały okres aplikacji szkoleniem aplikanta notarialnego, zapoznaje go z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków notariusza i współdziała w tym zakresie z innymi osobami szkolącymi aplikanta notarialnego, mając na uwadze, że w trakcie aplikacji aplikant notarialny sporządza co najmniej 70 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 14 projektów innych czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8, z tym że co najmniej 50 projektów aktów notarialnych oraz co najmniej po 10 projektów wskazanych innych czynności notarialnych aplikant notarialny sporządza przed upływem 2 lat i 6 miesięcy aplikacji.

§ 12. Przed upływem 2 lat i 6 miesięcy aplikacji rada izby notarialnej przeprowadza kolokwium dla aplikantów ubiegających się o otrzymanie upoważnienia, o którym mowa w art. 22a § 1, w celu sprawdzenia umiejętności wykonywania czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8.

§ 13. Na podstawie opinii osób szkolących aplikanta notarialnego oraz własnych spostrzeżeń notariusz kierujący szkoleniem aplikanta notarialnego sporządza przed upływem okresu, o którym mowa w art. 72 § 1, opinię o aplikancie notarialnym, do której dołącza projekty przygotowanych przez aplikanta notarialnego projektów aktów notarialnych i innych czynności notarialnych, o których mowa w § 11, wraz z recenzjami co do poprawności ich wykonania. Opinię tę dołącza się do akt osobowych aplikanta notarialnego, prowadzonych przez radę izby notarialnej.

Art. 71a. § 1. Rada izby notarialnej podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę aplikantów notarialnych w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o wpis.

§ 2. Od uchwały o odmowie wpisu służy zainteresowanemu odwołanie do Krajowej Rady Notarialnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 3. Od ostatecznej decyzji odmawiającej wpisu na listę aplikantów notarialnych oraz w wypadku niepodjęcia uchwały przez radę izby notarialnej w terminie 14 dni od złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Krajową Radę Notarialną w terminie 30 dni od doręczenia odwołania zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

§ 4. Najpóźniej w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w § 1, rada izby notarialnej, w formie uchwały, wyznacza aplikantowi patrona.

§ 5. W przypadku niepodjęcia uchwały, o której mowa w § 4, na wniosek aplikanta prezes właściwego sądu apelacyjnego, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, wskazuje notariusza zobowiązanego do objęcia patronatem wnioskującego aplikanta notarialnego. Prezes sądu apelacyjnego przed wskazaniem notariusza może zwrócić się do rady izby notarialnej o przesłanie dodatkowych informacji.

Art. 71b. § 1. Egzamin wstępny przeprowadzają komisje egzaminacyjne do spraw aplikacji notarialnej przy Ministrze Sprawiedliwości, powołane w drodze zarządzenia, zwane dalej „komisjami kwalifikacyjnymi”. Właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwości jednej lub kilku izb notarialnych. Siedziba komisji kwalifikacyjnej mieści się w siedzibie izby notarialnej.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, niepóźniej niż 21 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego, może powołać na obszarze właściwości izby notarialnej więcej niż jedną komisję kwalifikacyjną do przeprowadzenia egzaminu wstępnego, jeżeli przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba kandydatów przystępujących do egzaminu wstępnego. Przepisu art. 71f § 5 nie stosuje się.

§ 3. Minister Sprawiedliwości jest organem wyższego stopnia w stosunku do komisji kwalifikacyjnej.

§ 4. Egzamin wstępny polega na sprawdzeniu wiedzy kandydata na aplikanta notarialnego, zwanego dalej „kandydatem”, z zakresu: materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądowoadministracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa finansowego, prawa prywatnego międzynarodowego,

prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu notarialnego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 5. Egzamin wstępny na aplikację notarialną przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 6. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu wstępnego przez daną komisję kwalifikacyjną w terminie, o którym mowa w § 5, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego przez tę komisję kwalifikacyjną, o którym przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydatów listem poleconym za poświadczeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej rady izby notarialnej. Przepisy art. 71c § 5 i § 7–11 stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w § 9.

Art. 71c. § 1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny dla kandydatów, zwany dalej „zespołem do przygotowania pytań testowych”.

§ 2. W skład zespołu do przygotowania pytań testowych wchodzi 5 osób, w tym 3 przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości oraz 2 przedstawicieli delegowanych przez Krajową Radę Notarialną.

§ 3. Przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości spośród jego przedstawicieli, kieruje pracami zespołu do przygotowania pytań testowych.

§ 4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu do przygotowania pytań testowych zapewnia Minister Sprawiedliwości.

§ 5. Przewodniczącemu i członkom zespołu do przygotowania pytań testowych przysługuje wynagrodzenie.

§ 6. Niepóźniej niż 90 dni przed terminem egzaminu wstępnego, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902 oraz z 2025 r. poz. 1844), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, ustalony przez zespół do przygotowania pytań testowych i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości, wykaz tytułów

aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin wstępny.

§ 7. Zespół do przygotowania pytań testowych sporządza zestaw 150 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikantów notarialnych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół do przygotowania pytań testowych zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.

§ 8. Każda rada izby notarialnej może zgłosić zespołowi do przygotowania pytań testowych, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu do przygotowania pytań testowych, propozycję pytań testowych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi.

§ 9. Sporządzony przez zespół do przygotowania pytań testowych zestaw pytań testowych oraz wykaz prawidłowych odpowiedzi, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości niepóźniej niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zestawu pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi oraz ich doręczenie, wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi zgodnym z obowiązującym stanem prawnym na dzień egzaminu, poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem.

§ 10. Członkowie zespołu do przygotowania pytań testowych są zobowiązani do przedstawienia pisemnego uzasadnienia prawidłowych odpowiedzi zgłoszonych przez nich pytań testowych, w przypadku zaistnienia wątpliwości dotyczących treści pytań testowych, a w szczególności w toku procedury odwoławczej od uchwały ustalającej wynik egzaminu wstępnego kandydata.

§ 11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.[6)]), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 tej ustawy.

---

6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 769, 794, 1165, 1173 i 1235 oraz z 2026 r. poz. 252.

§ 12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i sposób działania zespołu do przygotowania pytań testowych,
2) tryb i sposób ustalania wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w § 6,
3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi na egzamin wstępny,
4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym,
5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu do przygotowania pytań testowych

– uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu wstępnego oraz konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz

6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

§ 13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w § 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 71d. § 1. W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:

1) termin złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego na aplikację notarialną, zwanego dalej „zgłoszeniem”;
2) adres siedziby komisji kwalifikacyjnej;
3) termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego;
4) wysokość opłaty za egzamin wstępny, o której mowa w art. 71e § 1.

§ 2. Zgłoszenie, o którym mowa w § 1 pkt 1, powinno zawierać:

1) wniosek o dopuszczenie do egzaminu wstępnego;
2) kwestionariusz osobowy;

3) życiorys;
4) kopię dokumentu potwierdzającego ukończenie wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, albo zaświadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego;
5) (uchylony)
6) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin wstępny;
7) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

§ 2a. Zamiast dokumentów, o których mowa w § 2 pkt 4, można złożyć zaświadczenie, z którego wynika, iż kandydat zdał wszystkie egzaminy i odbył praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawniczych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu wstępnego takiego kandydata jest złożenie przez niego w siedzibie komisji kwalifikacyjnej niepóźniej niż 7 dni przed terminem egzaminu wstępnego dokumentów, o których mowa w § 2 pkt 4.

§ 3. Zgłoszenie powinno być złożone przez kandydata najpóźniej 45 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego do komisji kwalifikacyjnej. Termin do złożenia zgłoszenia nie podlega przywróceniu.

§ 4. Jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymagań formalnych określonych w § 2, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wzywa kandydata listem poleconym do usunięcia braków w trybie przepisu art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 5. Jeżeli kandydat nie uzupełni braków formalnych zgłoszenia zgodnie z § 4 lub nie spełni warunku, o którym mowa w ust. 2a, zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania. O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania przewodniczący komisji kwalifikacyjnej orzeka postanowieniem i zawiadamia kandydata listem poleconym za poświadczeniem odbioru. Na postanowienie przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości. Jeżeli zażalenie jest uzasadnione, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej może, nie przesyłając akt Ministrowi Sprawiedliwości, uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę rozpoznać na nowo.

§ 6. W wypadku nieuiszczenia przez kandydata opłaty za udział w egzaminie wstępnym, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wzywa go w trybie określonym w § 4, do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni.

§ 7. Jeżeli kandydat pomimo wezwania, o którym mowa w § 6, nie uiścił opłaty za udział w egzaminie wstępnym, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wydaje postanowienie o zwrocie zgłoszenia. Na postanowienie to przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości.

§ 8. Jeżeli zgłoszenie zostało złożone po terminie, o którym mowa w § 3, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wydaje decyzję odmawiającą dopuszczenia kandydata do udziału w egzaminie wstępnym. Od decyzji tej przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.

§ 9. O terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu wstępnego przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydata, który został zakwalifikowany do udziału w egzaminie wstępnym, listem poleconym za poświadczeniem odbioru, co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego.

Art. 71e. § 1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin wstępny, która stanowi dochód budżetu państwa.

§ 1a. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie wstępnym albo złożenia niepóźniej niż 14 dni przed terminem egzaminu wstępnego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie wstępnym, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.

§ 2. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty – niewyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem” – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu wstępnego.

Art. 71f. § 1. Minister Sprawiedliwości powołuje komisje kwalifikacyjne spośród osób, których wiedza, doświadczenie i autorytet dają rękojmię prawidłowego przebiegu egzaminu wstępnego.

§ 2. Komisja kwalifikacyjna składa się z siedmiu członków. W skład komisji kwalifikacyjnej wchodzą:

1) czterej przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości; przedstawicielem Ministra Sprawiedliwości może być także, po wyrażeniu zgody, sędzia albo sędzia w stanie spoczynku;
2) dwaj przedstawiciele delegowani przez Krajową Radę Notarialną;
3) jeden pracownik badawczy, badawczo-dydaktyczny lub dydaktyczny prowadzący działalność naukową lub kształcenie w zakresie nauk prawnych w szkole wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub pracownik naukowy w instytucie naukowym Polskiej Akademii Nauk i posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego z zakresu nauk prawnych.

§ 3. Osoby, o których mowa w § 2 pkt 1 i 3, nie mogą być notariuszami.

§ 4. Minister Sprawiedliwości wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej i jego zastępcę spośród swoich przedstawicieli. Podczas nieobecności przewodniczącego zastępca przewodniczącego jest upoważniony do podejmowania jego czynności.

§ 4a. Komisja kwalifikacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu wstępnego. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.

§ 5. Kadencja komisji kwalifikacyjnej trwa 2 lata.

§ 6. Nieoddelegowanie przedstawicieli do pracy w komisji kwalifikacyjnej przez obowiązany organ lub niestawiennictwo członka komisji kwalifikacyjnej nie wstrzymuje prac komisji kwalifikacyjnej.

§ 7. Przewodniczącemu i członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

§ 8. Przewodniczącemu i członkowi komisji kwalifikacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji kwalifikacyjnej.

§ 9. Właściwe izby notarialne zapewniają obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji kwalifikacyjnych, w tym przeprowadzanie egzaminów wstępnych i egzaminów notarialnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

§ 10. Ze środków przekazanych w trybie, o którym mowa w § 9, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminów wstępnych i egzaminów notarialnych oraz wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnych.

§ 11. Wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnych, w tym z przeprowadzeniem egzaminów wstępnych i egzaminów notarialnych oraz wynagrodzenie członków komisji kwalifikacyjnych, pokrywane są z części budżetu państwa pozostającej w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

§ 12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji kwalifikacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji kwalifikacyjnej;
2) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób, które złożyły zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu wstępnego, oraz wniosek o dopuszczenie do egzaminu notarialnego, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i przebiegu egzaminu wstępnego i notarialnego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia;
3) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 74a § 4 pkt 4–8;
4) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu wstępnego i notarialnego, w szczególności:
   a) sposób działania komisji kwalifikacyjnej,
   b) czas trwania poszczególnych części egzaminu notarialnego,
   c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji kwalifikacyjnej przez izby notarialne, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą

– uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację i przebiegu egzaminu wstępnego i notarialnego, zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji kwalifikacyjnej oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu notarialnego.

Art. 71g. § 1. Członkostwo w komisji kwalifikacyjnej wygasa w przypadku śmierci członka komisji kwalifikacyjnej.

§ 2. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji kwalifikacyjnej w przypadku:

1) złożenia rezygnacji;
2) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji kwalifikacyjnej;
3) niespełnienia warunków, o których mowa w art. 71f § 2;
4) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków, z tym że odwołanie członka komisji kwalifikacyjnej, o którym mowa w art. 71f § 2 pkt 2, następuje za zgodą Krajowej Rady Notarialnej;
5) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.

§ 3. Minister Sprawiedliwości może odwołać członka komisji kwalifikacyjnej w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w związku z podejrzeniem o popełnienie przez niego przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego.

§ 4. Wygaśnięcie członkostwa lub odwołanie członka ze składu komisji kwalifikacyjnej w czasie trwania postępowania konkursowego nie wstrzymuje prac komisji kwalifikacyjnej.

§ 5. W wypadku wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji kwalifikacyjnej przed upływem kadencji, Minister Sprawiedliwości powołuje w terminie 7 dni nowego członka na okres do końca kadencji, z zastrzeżeniem art. 71f § 2.

§ 6. (uchylony)

Art. 71h. § 1. Z prac komisji kwalifikacyjnej na czas przeprowadzania egzaminu wstępnego podlega wyłączeniu członek komisji kwalifikacyjnej, jeżeli kandydat zakwalifikowany do egzaminu wstępnego jest:

1) jego małżonkiem;
2) osobą pozostającą z nim w stosunku:
   a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
   b) przysposobienia;
3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;
4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności członka komisji kwalifikacyjnej.

§ 2. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

§ 3. Członkowie komisji kwalifikacyjnej przed rozpoczęciem egzaminu wstępnego składają pisemne oświadczenia, iż nie pozostają z żadnym z kandydatów zakwalifikowanych do egzaminu wstępnego w stosunku, o którym mowa w § 1.

§ 4. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu, o którym mowa w § 3, powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

Art. 71i. § 1. Egzamin wstępny odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji kwalifikacyjnej.

§ 2. Nieobecność kandydata podczas egzaminu wstępnego oraz stawienie się na egzamin wstępny po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za odstąpienie od udziału w egzaminie wstępnym.

§ 3. Kandydaci podczas egzaminu wstępnego nie mogą korzystać z tekstów aktów prawnych, komentarzy, orzecznictwa oraz innej pomocy, a także nie mogą posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

§ 4. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza z egzaminu wstępnego kandydata, który podczas egzaminu wstępnego korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym kandydatom lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu wstępnego.

§ 5. Wykluczenie, o którym mowa w § 4, następuje w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

§ 6. Postanowienie o wykluczeniu stanowi podstawę do wydania przez komisję kwalifikacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu wstępnego.

Art. 71j. § 1. Egzamin wstępny polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 150 pytań zawierających po 3 propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Kandydat może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje 1 punkt.

§ 1a. Wybór odpowiedzi polega na zakreśleniu na karcie odpowiedzi jednej z trzech propozycji odpowiedzi (A albo B, albo C).

§ 1b. Zmiana zakreślonej odpowiedzi jest niedozwolona.

§ 1c. Wyłączną podstawę ustalenia wyniku kandydata stanowią odpowiedzi zakreślone na karcie odpowiedzi.

§ 1d. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.

§ 2. Test sprawdza komisja kwalifikacyjna w składzie, który przeprowadza egzamin wstępny.

§ 3. Pozytywny wynik z egzaminu wstępnego otrzymuje kandydat, który uzyskał z testu co najmniej 100 punktów.

§ 4. Z przebiegu egzaminu wstępnego sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji kwalifikacyjnej uczestniczący w egzaminie wstępnym. Członkowie komisji kwalifikacyjnej mogą zgłaszać uwagi do protokołu.

§ 5. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przesyła Ministrowi Sprawiedliwości protokół w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

§ 6. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu wstępnego, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje właściwej radzie izby notarialnej, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

Art. 71k. § 1. Po przeprowadzeniu egzaminu wstępnego komisja kwalifikacyjna ustala wynik kandydata w drodze uchwały i doręcza odpis uchwały kandydatowi i Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 2. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej niezwłocznie ogłasza wyniki egzaminu wstępnego.

§ 3. W terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały komisji kwalifikacyjnej ustalającej wynik egzaminu wstępnego, kandydatowi służy odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości rozstrzyga odwołanie w formie decyzji administracyjnej.

§ 4. Jeżeli w trakcie ponownego rozpoznania sprawy na skutek złożonego odwołania od uchwały, o której mowa w § 1, zostanie stwierdzony błąd rachunkowy lub inna oczywista omyłka pisarska zawarta w uchwale komisji kwalifikacyjnej, Minister Sprawiedliwości uchyla uchwałę i przekazuje sprawę komisji kwalifikacyjnej do ponownego rozpoznania. Przepis ten nie narusza art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 5. Minister Sprawiedliwości zawiadamia o wynikach egzaminu wstępnego rady izb notarialnych oraz prezesów sądów apelacyjnych i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu, oraz imiona ich rodziców.

Art. 72. § 1. Aplikacja notarialna rozpoczyna się 1 stycznia każdego roku, trwa 3 lata i 6 miesięcy i polega na zaznajomieniu aplikanta notarialnego z całokształtem pracy notariusza. W ramach szkolenia aplikant notarialny jest obowiązany do zaznajomienia się z czynnościami sądów w sprawach cywilnych, gospodarczych i wieczystoksięgowych.

§ 2. Aplikantowi notarialnemu, który odbył aplikację notarialną, rada właściwej izby notarialnej wydaje w terminie 14 dni zaświadczenie o odbyciu aplikacji notarialnej.

Art. 72a. § 1. Aplikacja notarialna jest odpłatna.

§ 2. Szkolenie aplikantów notarialnych pokrywane jest z opłat wnoszonych przez aplikantów do właściwej izby notarialnej.

§ 3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia, przy czym wysokość tej opłaty nie może być wyższa niż sześciokrotność minimalnego wynagrodzenia.

§ 4. Rada izby notarialnej może zwolnić aplikanta notarialnego od ponoszenia opłaty, o której mowa w § 3, w całości lub w części, a także odroczyć jej płatność lub rozłożyć ją na raty.

§ 5. W wypadku podjęcia uchwały o zwolnieniu aplikanta notarialnego od ponoszenia opłaty w całości lub w części, koszty szkolenia tego aplikanta pokrywane są, proporcjonalnie do wysokości zwolnienia, ze środków własnych właściwej izby notarialnej.

Art. 72b. § 1. Rada właściwej izby notarialnej, w uzasadnionych przypadkach, na wniosek aplikanta notarialnego może udzielić aplikantowi notarialnemu zgody na przerwę w odbywaniu aplikacji na okres niedłuższy niż 12 miesięcy.

§ 2. Przerwa może być udzielona tylko raz w trakcie trwania aplikacji.

§ 3. W trakcie trwania przerwy aplikant notarialny jest zwolniony od obowiązku ponoszenia opłaty, o której mowa w art. 72a, proporcjonalnie do czasu trwania tej przerwy.

Art. 72c. Do obowiązków aplikanta należy:

1) sumienne wykonywanie powierzonych obowiązków, w tym poleceń przełożonego lub patrona;
2) uczestniczenie w przewidzianych programem aplikacji zajęciach seminaryjnych oraz w praktykach;
3) samodzielne pogłębianie wiedzy prawniczej i praktycznych umiejętności niezbędnych do zajmowania stanowiska notariusza.

Art. 73. Aplikację notarialną organizuje i prowadzi rada izby notarialnej na podstawie programu ustalonego przez Krajową Radę Notarialną.

Art. 74. § 1. Egzamin notarialny przeprowadzają komisje, o których mowa w art. 71b § 1 lub § 2. Przepisy art. 71h stosuje się odpowiednio.

§ 2. Do egzaminu notarialnego może przystąpić osoba, która ukończyła aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, i otrzymała zaświadczenie o jej odbyciu, oraz osoba, o której mowa w art. 12 § 2–2b.

§ 3. Egzamin notarialny polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu notarialnego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu notariusza.

§ 4. Egzamin notarialny składa się z trzech części pisemnych.

§ 5. Egzamin notarialny przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 6. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu przez komisję w terminie, o którym mowa w § 5, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu przez tę komisję, o którym przewodniczący komisji zawiadamia zdających listem poleconym za poświadczeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej rady izby notarialnej. Przepisy § 11 i § 14–17 stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w § 16.

§ 7. Minister Sprawiedliwości powołuje przed każdym egzaminem notarialnym, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zadań na egzamin notarialny, zwany dalej „zespołem”.

§ 8. W skład zespołu wchodzi 7 osób, w tym 4 przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości oraz 3 przedstawicieli delegowanych przez Krajową Radę Notarialną – spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przygotowania egzaminu notarialnego.

§ 9. Pracami zespołu kieruje przewodniczący lub w przypadku jego nieobecności zastępca, powołani przez Ministra Sprawiedliwości spośród jego przedstawicieli.

§ 10. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej zespołu Minister Sprawiedliwości uzgadnia z przewodniczącym zespołu lub jego zastępcą terminarz pracy zespołu oraz zapewnia zespołowi miejsce i odpowiednie warunki pracy.

§ 11. Przewodniczącemu i członkom zespołu przysługuje wynagrodzenie.

§ 12. (uchylony)

§ 13. (uchylony)

§ 14. Na każdą z części egzaminu notarialnego zespół sporządza zadania wraz z opisami istotnych zagadnień.

§ 15. Ostateczną treść zadań wraz z opisami istotnych zagadnień ustala zespół większością głosów w obecności co najmniej pięciu członków zespołu. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zespołu.

§ 16. Ustalone przez zespół zadania wraz z opisami istotnych zagadnień przewodniczący zespołu przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości niepóźniej niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu notarialnego. Minister Sprawiedliwości

zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zadań i opisów istotnych zagadnień oraz ich doręczenie poszczególnym komisjom, w sposób uwzględniający konieczność zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

§ 17. Do wydrukowania i doręczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 tej ustawy.

§ 18. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i sposób działania zespołu,
2) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień na egzamin notarialny oraz ich przygotowania, przechowywania i przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zadań na egzamin notarialny

– uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu notarialnego oraz konieczność zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz

3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków.

§ 19. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w § 17, mając na uwadze konieczność zachowania zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 74a. § 1. Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, niepóźniej niż na 90 dni przed terminem egzaminu notarialnego, ogłoszenie o egzaminie notarialnym, w którym podaje w szczególności:

1) termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu notarialnego, zwanego dalej „wnioskiem”;
2) adres siedziby komisji kwalifikacyjnej;
3) termin przeprowadzenia przez komisję kwalifikacyjną każdej części egzaminu notarialnego;
4) wysokość opłaty za egzamin notarialny.

§ 2. Aplikanci notarialni, którzy odbyli aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, przeprowadzaną przez radę właściwej izby notarialnej oraz osoby, o których mowa w art. 12 § 2–2b, zamieszkałe na obszarze właściwości komisji, mogą złożyć w jej siedzibie wniosek. Osoby, o których mowa w art. 12 § 2–2b, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składają wniosek w siedzibie wybranej izby notarialnej.

§ 3. Osoby, które odbyły aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, dołączają do wniosku zaświadczenie o odbyciu aplikacji notarialnej oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin notarialny.

§ 4. Osoby, o których mowa w art. 12 § 2–2b, dołączają do wniosku odpowiednio:

1) kwestionariusz osobowy;
2) życiorys;
3) kopię dokumentu potwierdzającego ukończenie wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej;
4) dokument zaświadczający posiadanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych lub zdanie odpowiednio egzaminu: sędziowskiego, prokuratorskiego, adwokackiego, radcowskiego lub komorniczego w Rzeczypospolitej Polskiej;
5) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 12 § 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego, a w przypadku osób, które wykonywały w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego – również dokumenty określające zakres ich obowiązków;
6) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 12 § 2a, oraz zakres obowiązków związany z wykonywaniem zadań odpowiadających czynnościom asystenta sędziego w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka;
7) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej lub wykonywania na podstawie umów

cywilnoprawnych w kancelarii notarialnej w Rzeczypospolitej Polskiej wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z czynnościami wykonywanymi przez notariusza;

8) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;

8a) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;

8b) dokument zaświadczający o ukończeniu aplikacji legislacyjnej oraz dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych w Rzeczypospolitej Polskiej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w tych urzędach lub jednostkach;

9) (uchylony)

10) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin notarialny;

11) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

§ 5. Osoby, o których mowa w:

1) § 3 – składają wniosek najpóźniej w terminie 21 dni,

2) § 4 – składają wniosek najpóźniej w terminie 45 dni

– przed dniem rozpoczęcia egzaminu notarialnego. Przepisy art. 71d § 4–9 stosuje się odpowiednio.

§ 6. Rady izb notarialnych, każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji, przekazują terytorialnie właściwej komisji kwalifikacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację notarialną.

Art. 74b. § 1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin notarialny, która stanowi dochód budżetu państwa.

§ 1a. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie notarialnym albo złożenia niepóźniej niż 14 dni przed terminem egzaminu

notarialnego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie notarialnym, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.

§ 2. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty egzaminacyjnej – niewyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu notarialnego.

Art. 74c. § 1. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80 % wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu notarialnego. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko raz.

§ 2. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i notarialnym.

Art. 74d. § 1. Pierwsza i druga część egzaminu notarialnego polegają na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków.

§ 2. Trzecia część egzaminu notarialnego polega na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności notarialnej albo uzasadnienia jej dopuszczalności albo na opracowaniu projektu czynności notarialnej innej niż akt notarialny.

§ 3. Członkowie komisji dokonują oceny za poszczególne części egzaminu notarialnego z zastosowaniem następującej skali ocen:

1) oceny pozytywne:
   a) celująca (6),
   b) bardzo dobra (5),
   c) dobra (4),
   d) dostateczna (3);
2) ocena negatywna – niedostateczna (2).

§ 4. W trakcie egzaminu notarialnego zdający nie może posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

§ 5. W trakcie egzaminu notarialnego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.

§ 6. Przepisy art. 71i § 1, 2 i 4–6 stosuje się odpowiednio.

Art. 74e. § 1. (uchylony)

§ 2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części egzaminu notarialnego dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, zastosowanie właściwych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu.

§ 3. Każdy z członków komisji sprawdzających pracę pisemną wystawia ocenę cząstkową i sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cząstkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen cząstkowych dotyczące prac zdającego do protokołu z przebiegu egzaminu notarialnego.

§ 4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej z każdego z zadań z części egzaminu notarialnego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego członka komisji sprawdzającego pracę pisemną, przy czym:

1) oceny pozytywne to:
   a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,
   b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,
   c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,
   d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;
2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.

Art. 74f. § 1. Pozytywny wynik z egzaminu notarialnego otrzymuje zdający, który z każdej części egzaminu notarialnego otrzymał ocenę pozytywną.

§ 2. Komisja podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu notarialnego większością głosów obecnych członków. Komisja doręcza zdającemu uchwałę a jej odpis przesyła w terminie 7 dni Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Krajowej Rady Notarialnej oraz dołącza do akt osobowych zdającego.

§ 3. Minister Sprawiedliwości publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu, oraz imiona ich rodziców.

Art. 74g. § 1. Z przebiegu egzaminu notarialnego sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji uczestniczący w egzaminie notarialnym. Członkowie komisji mogą zgłaszać uwagi do protokołu.

§ 2. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu notarialnego, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji przekazuje właściwej radzie izby notarialnej, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu z przebiegu egzaminu oraz kopię protokołu z przekazania dokumentacji przewodniczący komisji przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

Art. 74h. § 1. Od uchwały o wyniku egzaminu notarialnego zdającemu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w art. 74f § 2.

§ 2. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisję egzaminacyjną II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, zwaną dalej „komisją odwoławczą", w składzie 9 członków.

§ 2a. W przypadku, kiedy przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba odwołań od uchwał o wynikach egzaminu notarialnego, Minister Sprawiedliwości może powołać więcej niż jedną komisję odwoławczą do rozpoznania odwołań od uchwał o wynikach danego egzaminu notarialnego, wskazując ich właściwość terytorialną.

§ 3. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na członków wskazują:

1) Minister Sprawiedliwości – 5 członków, spośród których wyznacza przewodniczącego,
2) Krajowa Rada Notarialna – 4 członków

– spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań.

§ 4. Przewodniczącemu i członkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.

§ 5. Przepisy art. 71f § 7, § 11, art. 71g § 1, § 2 pkt 1, 2, 4, 5 i § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 6. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania członka z komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji odwoławczej. W przypadku członka, o którym

mowa w § 3 pkt 2, Krajowa Rada Notarialna w terminie określonym przez Ministra Sprawiedliwości wskazuje nowego kandydata na członka komisji odwoławczej.

§ 7. Członek komisji odwoławczej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 71h § 1. Przepis art. 71h § 2 stosuje się.

§ 8. Członkowie komisji odwoławczej przed przystąpieniem do rozpatrywania sprawy składają pisemne oświadczenia, iż nie pozostają z osobą, której dotyczy sprawa, w stosunku, o którym mowa w art. 71h § 1.

§ 9. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminu notarialnego.

§ 10. Uchwały są podejmowane większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy członków komisji odwoławczej.

§ 11. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.

§ 12. Do postępowania przed komisją odwoławczą stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 13. Obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwości.

§ 14. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji odwoławczej,
2) termin powołania komisji odwoławczej,
3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz tryb jego wypłacania,
4) tryb i sposób działania komisji odwoławczej,
5) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej

– uwzględniając konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej.

Art. 74i. W przypadku nieuzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu notarialnego, zdający może przystępować do kolejnych egzaminów notarialnych, z tym że egzamin ten zdaje w całości.

Art. 75. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia, organizację i przebieg aplikacji notarialnej, w tym:

1) zadania aplikanta notarialnego i sposób ich wykonywania,
2) termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć seminaryjnych oraz przerwy w ich odbywaniu, a także tryb wyznaczenia dodatkowego terminu rozpoczęcia zajęć seminaryjnych,
3) tryb i sposób organizacji zajęć seminaryjnych i praktycznych oraz ich rodzaj,
4) sposób odbywania aplikacji w przypadku aplikanta notarialnego niebędącego zatrudnionym przez notariusza lub radę izby notarialnej,
5) okres niemożności pełnienia przez aplikanta notarialnego jego obowiązków wliczany do okresu aplikacji oraz tryb postępowania w przypadku jego przekroczenia, a także tryb i sposób usprawiedliwiania braku możliwości pełnienia obowiązków aplikanta notarialnego,
6) tryb, formę i sposób przeprowadzenia kolokwium, o którym mowa w art. 71 § 12 oraz skład i tryb powołania komisji przeprowadzającej kolokwium

– mając na względzie konieczność zapewnienia właściwego prowadzenia aplikacji, odpowiedniego poziomu szkolenia aplikantów notarialnych, sprawdzenie praktycznego przygotowania aplikanta notarialnego do samodzielnego wykonywania czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8, oraz właściwego przygotowania do zawodu notariusza, a także mając na uwadze ustawowy czas trwania aplikacji oraz biorąc pod uwagę możliwość zaistnienia szczególnych sytuacji uniemożliwiających rozpoczęcie zajęć seminaryjnych w wyznaczonym terminie.

Art. 76. § 1. Zastępcą notarialnym jest osoba, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu notarialnego i złożyła ślubowanie.

§ 2. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie po ustaleniu wyniku egzaminu notarialnego wydaje zaświadczenie o uzyskaniu statusu zastępcy notarialnego, które doręcza zastępcy notarialnemu i prezesowi rady izby notarialnej, właściwej według miejsca zamieszkania zastępcy notarialnego, a w wypadku osób, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prezesowi rady izby notarialnej, o której mowa w art. 74a § 2 zdanie drugie.

§ 3. Na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w § 2, prezes rady właściwej izby notarialnej odbiera ślubowanie, a następnie umieszcza zastępcę notarialnego w wykazie zastępców notarialnych danej izby. Art. 15 § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Rada skreśla zastępcę notarialnego z wykazu, o którym mowa w § 3:

1) na wniosek zastępcy notarialnego;

2) z chwilą powołania zastępcy notarialnego na stanowisko notariusza;
3) w wypadku orzeczenia wobec zastępcy notarialnego kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 78 pkt 2 lit. d.

§ 4a. Osoba skreślona z wykazu zastępców notarialnych z przyczyn, o których mowa w art. 76 § 4 pkt 1 i 3, może zostać powołana na notariusza, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 11 pkt 1–3 i 7, z uwzględnieniem art. 78 pkt 4.

§ 4b. Po upływie 10 lat od skreślenia z wykazu zastępców notarialnych osoba, o której mowa w § 4a, może ubiegać się o powołanie na notariusza po złożeniu egzaminu notarialnego. Obowiązku złożenia egzaminu nie stosuje się do osób, o których mowa w art. 12 § 1.

§ 5. Skreślenie z wykazu zastępców notarialnych skutkuje wygaśnięciem uprawnień zastępcy notarialnego.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w § 2, mając na uwadze potrzebę zamieszczenia wszystkich danych koniecznych do potwierdzenia uprawnień zastępcy notarialnego.

Art. 76a. § 1. Zastępca notarialny może być zatrudniony w kancelarii notarialnej.

§ 2. Notariusz może upoważnić zastępcę notarialnego zatrudnionego w swojej kancelarii do wykonywania czynności notarialnych w wypadkach innych niż opisane w art. 21 i art. 22. Przepisy art. 22a § 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 77. Aplikanci notarialni i zastępcy notarialni mają prawo uczestniczyć w walnych zgromadzeniach notariuszy izby notarialnej; mogą oni zabierać głos w obradach, jednakże bez prawa składania wniosków i brania udziału w głosowaniu.

Art. 78. Do aplikantów notarialnych i zastępców notarialnych stosuje się przepisy art. 18 i art. 19 oraz przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej notariuszy z następującymi zmianami:
1) aplikant notarialny odpowiada dyscyplinarnie również za niewypełnianie ustawowych obowiązków aplikanta notarialnego, o których mowa w art. 72c;
2) karami dyscyplinarnymi są:
   a) upomnienie,
   b) nagana,
   c) kara pieniężna do wysokości określonej w art. 51 § 1 pkt 3,

d) skreślenie z wykazu zastępców notarialnych,

e) skreślenie z listy aplikantów notarialnych;

3) skazany na karę nagany nie może być powołany na notariusza w terminie roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, a skazany na karę pieniężną nie może być również w tym okresie wyznaczony do zastępowania notariusza;

4) osoba skreślona z wykazu zastępców notarialnych w związku z orzeczeniem kary dyscyplinarnej, o której mowa w pkt 2 lit. d, może ubiegać się o powołanie na notariusza po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z wykazu zastępców notarialnych;

5) osoba skreślona z listy aplikantów notarialnych w związku z orzeczeniem kary dyscyplinarnej, o której mowa w pkt 2 lit. e, może ubiegać się o ponowny wpis na listę aplikantów po upływie 5 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy aplikantów notarialnych;

6) po upływie 7 lat i 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o skreśleniu z listy aplikantów notarialnych oraz po upływie 15 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o skreśleniu z wykazu zastępców notarialnych, Minister Sprawiedliwości zarządza usunięcie odpisu orzeczenia z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko ukaranemu innego orzeczenia o nałożeniu kary dyscyplinarnej.

Art. 78a. § 1. Rada izby notarialnej skreśla aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych, jeżeli aplikant notarialny:

1) zrezygnował z odbywania aplikacji notarialnej;

2) został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków aplikanta notarialnego;

3) został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

4) został ubezwłasnowolniony częściowo bądź całkowicie;

5) nie ukończył, bez usprawiedliwionej przyczyny, aplikacji notarialnej w terminie, o którym mowa w art. 72 § 1.

§ 2. Rada izby notarialnej może skreślić aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych, jeżeli został prawomocnie skazany za nieumyślne przestępstwo lub nieumyślne przestępstwo skarbowe.

§ 3. Skreślenie aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 5 oraz § 2, następuje po uprzednim wysłuchaniu aplikanta notarialnego, chyba że nie jest to możliwe.

§ 4. Od uchwały rady izby notarialnej w sprawie skreślenia z listy aplikantów notarialnych, służy odwołanie do Krajowej Rady Notarialnej w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.

§ 5. Od uchwały Krajowej Rady Notarialnej w sprawie skreślenia z listy aplikantów notarialnych służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Rozdział 8

Przetwarzanie danych osobowych

Art. 78b. § 1. Przepisy art. 15 ust. 1 i 3, art. 18 i art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.[7)]) stosuje się w zakresie, w jakim nie naruszają obowiązku zachowania przez notariusza tajemnicy, o której mowa w art. 18.

§ 2. Przepisu art. 21 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) w przypadku danych osobowych pozyskanych przez notariusza przy dokonywaniu czynności notarialnych nie stosuje się.

Art. 78c. Obowiązek zachowania tajemnicy, o której mowa w art. 18, nie ustaje, w przypadku gdy z żądaniem ujawnienia informacji uzyskanych przy dokonywaniu czynności notarialnych występuje Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Art. 78d. Okres przechowywania danych osobowych zgromadzonych przez Krajową Radę Notarialną, rady izb notarialnych oraz komisje kwalifikacyjne przy wykonywaniu zadań określonych w ustawie wynosi 10 lat od końca roku, w którym

7) Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

zakończyło się postępowanie, w którym dane zostały zgromadzone. Przepis art. 90 § 1 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ II

Czynności notarialne

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 79. Notariusz dokonuje następujących czynności:

1) sporządza akty notarialne;

1a) sporządza akty poświadczenia dziedziczenia;

1b) podejmuje czynności dotyczące europejskiego poświadczenia spadkowego;

1c) podejmuje czynności związane z zarządem sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i z tymczasowym przedstawicielem w zakresie udziału małżonka przedsiębiorcy w przedsiębiorstwie, na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170 oraz z 2026 r. poz. 507);

2) sporządza poświadczenia;

3) (uchylony)

4) spisuje protokoły;

5) sporządza protesty weksli i czeków;

6) przyjmuje na przechowanie pieniądze, papiery wartościowe, dokumenty, dane na informatycznym nośniku danych, o którym mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;

6a) prowadzi rejestry akcjonariuszy prostych spółek akcyjnych oraz podejmuje związane z tym czynności;

7) sporządza wypisy, odpisy i wyciągi dokumentów;

8) sporządza, na żądanie stron, projekty aktów, oświadczeń i innych dokumentów;

8a) składa wnioski o wpis w księdze wieczystej wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu w księdze wieczystej;

9) sporządza inne czynności wynikające z odrębnych przepisów.

Art. 80. § 1. Akty i dokumenty powinny być sporządzone przez notariusza w sposób zrozumiały i przejrzysty.

§ 2. Przy dokonywaniu czynności notarialnych notariusz jest obowiązany czuwać nad należytym zabezpieczeniem praw i słusznych interesów stron oraz innych osób, dla których czynność ta może powodować skutki prawne.

§ 3. Notariusz jest obowiązany udzielać stronom niezbędnych wyjaśnień dotyczących dokonywanej czynności notarialnej.

§ 4. Notariusz może sprostować protokołem niedokładności, błędy pisarskie, rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. Do protokołu nie stosuje się przepisów art. 5, art. 92 § 1 pkt 4–8 i art. 94 § 1.

Art. 81. Notariusz odmówi dokonania czynności notarialnej sprzecznej z prawem.

Art. 81a. Odmowę dokonania czynności notarialnej notariusz stwierdza w protokole. Do protokołu nie stosuje się przepisów art. 92 § 1 pkt 7 i 8 oraz art. 94 § 1.

Art. 82. Osobę, której odmówiono dokonania czynności notarialnej, poucza się o prawie i trybie zaskarżenia odmowy. Osoba ta w terminie tygodnia od dnia odmowy dokonania czynności notarialnej może żądać na piśmie sporządzenia i doręczenia uzasadnienia odmowy. Notariusz sporządza uzasadnienie w terminie tygodnia od dnia otrzymania żądania.

Art. 83. § 1. Na odmowę dokonania czynności notarialnej osoba zainteresowana może wnieść, w terminie tygodnia od dnia doręczenia uzasadnienia odmowy, a gdy nie zażądała w przepisanym terminie doręczenia uzasadnienia odmowy – od dnia, w którym dowiedziała się o odmowie, zażalenie do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę kancelarii notariusza odmawiającego dokonania czynności notarialnej. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem tego notariusza.

§ 1a. Notariusz, o którym mowa w § 1, jest obowiązany ustosunkować się do zażalenia w terminie tygodnia i wraz z zażaleniem przedstawić swoje stanowisko sądowi oraz doręczyć je osobie zainteresowanej, chyba że sporządził i doręczył już tej osobie uzasadnienie odmowy.

§ 1b. Sąd rozpoznaje zażalenie na rozprawie, stosując odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

§ 2. Notariusz może, jeżeli uzna zażalenie za słuszne, dokonać czynności notarialnej; w tym przypadku nie nadaje zażaleniu dalszego biegu.

Art. 84. § 1. Notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnych, które dotyczą:

1) samego notariusza;
2) jego małżonka;
3) krewnych lub powinowatych notariusza w linii prostej bez ograniczenia stopnia, a w linii bocznej krewnych i powinowatych do trzeciego stopnia włącznie;
4) osób związanych z notariuszem z tytułu przysposobienia, opieki, kurateli lub będących w bliskim z nim stosunku.

§ 2. Zakaz przewidziany w § 1 stosuje się również wobec zastępcy notariusza.

§ 3. Ograniczenia wymienione w § 1 i 2 trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

Rozdział 2

Tryb dokonywania czynności notarialnych

Art. 85. § 1. Przy dokonywaniu czynności notarialnej notariusz jest obowiązany stwierdzić tożsamość osób biorących udział w czynności.

§ 2. Stwierdzenie powinno nastąpić na podstawie prawem przewidzianych dokumentów, a w braku takich dokumentów – w sposób wyłączający wszelką wątpliwość co do określenia tożsamości osoby biorącej udział w czynności notarialnej.

§ 2a. Notariusz przed dokonaniem czynności notarialnej, o której mowa w art. 85a § 1, weryfikuje w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2026 r. poz. 384), w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, o którym mowa w art. 23a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, zwanym dalej „rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL”, czy numer PESEL osoby wskazanej w art. 85a § 1 jest zastrzeżony.

§ 3. Sposób stwierdzenia tożsamości notariusz określi w sporządzonym dokumencie.

Art. 85a. § 1. Notariusz odmawia dokonania czynności notarialnej, której przedmiotem jest:

1) nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości lub udziału w nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub udziału w nich,
2) sporządzenie pełnomocnictwa do nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości lub udziału w nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub udziału w nich

– jeżeli stroną lub mocodawcą jest osoba fizyczna, której numer PESEL jest zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL albo w przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, o której mowa w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

§ 2. Notariusz przed dokonaniem czynności notarialnej innej niż wskazana w § 1 może zweryfikować w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, czy numer PESEL jest zastrzeżony, i odmówić dokonania tej czynności, jeżeli numer PESEL co najmniej jednej z osób biorących udział w tej czynności jest zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

§ 3. W przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL innej niż wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, trwającej dłużej niż 15 minut, notariusz może:

1) wstrzymać się od dokonania czynności notarialnej do czasu przywrócenia dostępności systemu albo
2) dokonać czynności notarialnej.

Art. 86. Notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnej, jeżeli poweźmie wątpliwość, czy strona czynności notarialnej ma zdolność do czynności prawnych.

Art. 87. § 1. Jeżeli osoba biorąca udział w czynnościach:

1) nie zna języka polskiego i do czynności nie jest dołączony przekład na inny znany tej osobie język, notariusz powinien przetłumaczyć akt lub inny dokument osobiście albo przy pomocy tłumacza; przepis art. 2 § 3 stosuje się;

2) jest głucha lub głuchoniema, notariusz jest obowiązany przekonać się, że treść czynności jest jej dokładnie znana i zrozumiała, z tym że notariusz może przywołać do czynności biegłego;
3) jest niewidoma, głucha, niema lub głuchoniema, notariusz na życzenie takiej osoby powinien przywołać do czynności wskazaną przez nią zaufaną osobę; o powyższym notariusz powinien uprzedzić osoby zainteresowane;
4) nie umie lub nie może pisać, powinna na dokumencie złożyć tuszowy odcisk palca; obok tego odcisku zaś inna osoba wpisze imię i nazwisko osoby nieumiejącej lub niemogącej pisać, umieszczając swój podpis;
5) może złożyć podpis jedynie w alfabecie nieznanym notariuszowi, należy stwierdzić, że jest to podpis tej osoby.

§ 2. O zachowaniu warunków przewidzianych w § 1 pkt 2 i 3, a także o sposobie stwierdzenia okoliczności, o których mowa w § 1, bądź o niemożności złożenia podpisu lub tuszowego odcisku – notariusz czyni stosowną wzmiankę w treści sporządzonego dokumentu.

§ 3. Nie może być świadkiem czynności notarialnej osoba będąca z zawierającymi czynność lub z osobami, na których rzecz czynność jest dokonywana, w takim stosunku, który nie pozwala notariuszowi w jej imieniu ani na jej rzecz dokonać czynności.

Art. 88. Podpisy na aktach notarialnych i poświadczonych dokumentach są składane w obecności notariusza. Jeżeli podpis na poświadczonym dokumencie był złożony nie w obecności notariusza, osoba, która podpisała, powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę notariusz zaznacza w sporządzonym dokumencie.

Art. 89. § 1. Strony czynności notarialnej odpowiadają solidarnie za wynagrodzenie należne notariuszowi.

§ 2. Notariusz wymienia na każdym sporządzonym dokumencie wysokość pobranego wynagrodzenia, podatków i innych opłat, powołując podstawę prawną.

Art. 90. § 1. Dokumenty obejmujące dokonane czynności notarialne notariusz przekazuje na przechowanie do archiwum ksiąg wieczystych właściwego sądu rejonowego po upływie 10 lat od ich sporządzenia lub z chwilą zaprzestania prowadzenia działalności kancelarii.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określi warunki przekazywania na przechowanie dokumentów, o których mowa w § 1, oraz sposób prowadzenia ksiąg notarialnych, czynienia wzmianek o wydaniu wypisów, odpisów, wyciągów i innych dokumentów.

Art. 90a. § 1. *[Z chwilą zaprzestania prowadzenia działalności kancelarii dokumenty obejmujące dokonanie czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 6a, wraz z rejestrem akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej notariusz przekazuje radzie właściwej izby notarialnej, o czym prezes tej rady niezwłocznie zawiadamia spółkę]* . **<Z chwilą zaprzestania prowadzenia działalności kancelarii dokumenty obejmujące dokonanie czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 6a, wraz z rejestrem akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej notariusz przekazuje radzie właściwej izby notarialnej, o czym prezes tej rady niezwłocznie zawiadamia spółkę oraz sąd rejestrowy właściwy ze względu na jej siedzibę.>** Przepisu art. 90 § 1 nie stosuje się.

Nowe brzmienie zd. pierwszego w § 1 w art. 90a wejdzie w życie z dn. 18.02.2027 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 176).

§ 2. Po zawiadomieniu przez spółkę o zawarciu umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej prezes rady właściwej izby notarialnej niezwłocznie przekazuje podmiotowi prowadzącemu rejestr akcjonariuszy dokumenty, o których mowa w § 1.

Rozdział 3

Akty notarialne

Art. 91. Notariusz sporządza akt notarialny, jeżeli wymaga tego przepis prawa lub taka jest wola stron.

Art. 92. § 1. Akt notarialny powinien zawierać:

1) dzień, miesiąc i rok sporządzenia aktu, a w razie potrzeby lub na żądanie strony – godzinę i minutę rozpoczęcia i podpisania aktu;
2) miejsce sporządzenia aktu;
3) imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – nadto imię i nazwisko tej osoby;
4) imiona, nazwiska, imiona rodziców i miejsce zamieszkania osób fizycznych, nazwę i siedzibę osób prawnych lub innych podmiotów biorących udział w akcie, imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania osób działających w imieniu

osób prawnych, ich przedstawicieli lub pełnomocników, a także innych osób obecnych przy sporządzaniu aktu;

4a) jeżeli obejmuje nabycie nieruchomości przez cudzoziemca lub objęcie lub nabycie przez niego udziałów, akcji lub ogółu praw i obowiązków w spółce handlowej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku osoby fizycznej – informację o jej obywatelstwie, a w przypadku podmiotu z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – określenie lub oświadczenie, czy podmiot ten jest cudzoziemcem w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, wraz z uzasadnieniem;

5) oświadczenia stron, z powołaniem się w razie potrzeby na okazane przy akcie dokumenty;

6) stwierdzenie, na żądanie stron, faktów i istotnych okoliczności, które zaszły przy spisywaniu aktu;

7) stwierdzenie, że akt został odczytany, przyjęty i podpisany;

8) podpisy biorących udział w akcie oraz osób obecnych przy sporządzaniu aktu;

9) podpis notariusza.

§ 2. Jeżeli w akcie bierze udział osoba, która nie umie lub nie może pisać, notariusz stwierdza, że osoba ta aktu nie podpisała, i podaje, z jakich powodów.

§ 3. Jeżeli akt notarialny dotyczy czynności prawnej, akt ten powinien zawierać treści istotne dla tej czynności. Ponadto akt notarialny powinien zawierać inne stwierdzenia, których potrzeba umieszczenia w akcie wynika z niniejszej ustawy, z przepisów szczególnych albo z woli stron.

§ 4. Jeżeli akt notarialny zawiera przeniesienie, zmianę lub zrzeczenie się prawa ujawnionego w księdze wieczystej albo ustanowienie prawa, które może być ujawnione w księdze wieczystej bądź obejmuje czynność przenoszącą własność nieruchomości, chociażby dla tej nieruchomości nie była prowadzona księga wieczysta, notariusz sporządzający akt notarialny, niepóźniej niż w dniu jego sporządzenia, składa wniosek o wpis w księdze wieczystej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe. Na żądanie strony czynności notarialnej, wniosek zawiera żądanie dokonania w księdze wieczystej także innego wpisu związanego z czynnością notarialną.

§ 4[1]. Złożenie wniosku o wpis w księdze wieczystej przez notariusza za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe uważa się za złożenie wniosku przez stronę czynności notarialnej.

§ 5. (uchylony)

§ 6. Jeżeli akt notarialny w swej treści zawiera przeniesienie własności nieruchomości dokonane przez osobę, na rzecz której zostało przekształcone prawo użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości na podstawie art. 1 ust. 1, 2 albo ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (Dz. U. z 2024 r. poz. 900), przed upływem 5 lat, licząc od dnia przekształcenia, notariusz, który sporządził ten akt, jest obowiązany przesłać z urzędu jego wypis organowi, który wydał decyzję o przekształceniu.

§ 7. Jeżeli akt notarialny w swej treści zawiera przeniesienie własności nieruchomości lub prawa, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2014 r. o odwróconym kredycie hipotecznym (Dz. U. z 2025 r. poz. 573), na których ustanowiono zabezpieczenie odwróconego kredytu hipotecznego ujawnione w księdze wieczystej, notariusz, który sporządził ten akt, jest obowiązany przesłać z urzędu jego wypis bankowi, którego prawo ujawniono w tej księdze wieczystej.

§ 8. Jeżeli akt notarialny dotyczy umowy deweloperskiej, o której mowa w art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 695, z 2025 r. poz. 758, 1077, 1167 i 1669 oraz z 2026 r. poz. 27), albo jednej z umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 lub ust. 2 tej ustawy, a deweloper jest właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości, notariusz sporządzający akt notarialny składa wniosek o wpis w księdze wieczystej roszczenia nabywcy, o którym mowa w art. 38 ust. 2 tej ustawy, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe.

§ 9. Jeżeli akt notarialny dotyczy umowy deweloperskiej, o której mowa w art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym, albo jednej z umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 lub ust. 2 tej ustawy, a deweloper nie jest właścicielem lub wieczystym użytkownikiem

nieruchomości, notariusz sporządzający akt notarialny składa wniosek o wpis w księdze wieczystej roszczenia nabywcy, o którym mowa w art. 38 ust. 2 tej ustawy, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, jeżeli deweloper przedłoży zgodę właściciela lub wieczystego użytkownika nieruchomości na wpis. W przypadku braku zgody notariusz poucza nabywcę o skutkach braku wpisu i o treści § 10.

§ 10. Jeżeli przed przeniesieniem własności lub użytkowania wieczystego nieruchomości, na której jest prowadzone albo planowane przedsięwzięcie deweloperskie lub zadanie inwestycyjne, o których mowa w art. 5 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym, deweloper zawierał dotyczące tego przedsięwzięcia deweloperskiego lub zadania inwestycyjnego umowy deweloperskie, o których mowa w art. 5 pkt 6 tej ustawy, albo umowy, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 lub ust. 2 tej ustawy, a roszczenia nabywców nie zostały wpisane do księgi wieczystej wskutek braku zgody, o której mowa w § 9, notariusz sporządzający akt notarialny przenoszący własność lub użytkowanie wieczyste nieruchomości na dewelopera obejmuje wnioskiem, o którym mowa w § 4, także żądanie wpisu w księdze wieczystej roszczeń nabywców lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych lub lokali użytkowych nabywanych wraz z lokalem mieszkalnym lub domem jednorodzinnym wynikających z tych umów, chyba że wynikające z nich zobowiązania wygasły.

§ 11. Jeżeli akt notarialny zawiera w swej treści dane stanowiące podstawę wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego albo podlega złożeniu do akt rejestrowych podmiotu wpisanego do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, notariusz poucza strony aktu o sposobie i trybie składania wniosku w postępowaniu rejestrowym oraz o obowiązku podania we wniosku numeru wypisu albo wyciągu w Centralnym Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych.

§ 12. Jeżeli akt notarialny dotyczy umowy najmu instytucjonalnego z dojściem do własności, o której mowa w art. 19k ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725), notariusz sporządzający akt notarialny składa wniosek o wpis w księdze wieczystej roszczenia najemcy, o którym mowa w art. 19l

ust. 1 tej ustawy, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe.

Art. 92a. *[§ 1. Krajowa Rada Notarialna prowadzi Centralne Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych, zwane dalej „Repozytorium", w systemie teleinformatycznym, w którym przechowuje się elektroniczne wypisy i wyciągi z aktów notarialnych sporządzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Krajowa Rada Notarialna w zakresie i na zasadach określonych w przepisach szczególnych zapewni notariuszom, sądom oraz innym organom państwowym uprawnionym na podstawie tych przepisów dostęp do Repozytorium oraz bezpieczeństwo Repozytorium, w szczególności ochronę danych zgromadzonych w Repozytorium przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą lub utratą.]*

Nowe brzmienia § 1 i 3 w art. 92 wejdą w życie z dn. 19.11.2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 1099).

<§ 1. Krajowa Rada Notarialna prowadzi Centralne Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych, zwane dalej „Repozytorium", w systemie teleinformatycznym, w którym przechowuje się elektroniczne wypisy i wyciągi z aktów notarialnych sporządzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz inne elektroniczne dokumenty. Krajowa Rada Notarialna w zakresie i na zasadach określonych w przepisach szczególnych zapewni notariuszom, sądom oraz innym organom państwowym uprawnionym na podstawie tych przepisów dostęp do Repozytorium, oraz bezpieczeństwo Repozytorium, w szczególności ochronę danych zgromadzonych w Repozytorium przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą lub utratą.>

§ 2. Niezwłocznie po sporządzeniu aktu notarialnego zawierającego w swej treści dane stanowiące podstawę wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego albo podlegającego złożeniu do akt rejestrowych podmiotu wpisanego do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego notariusz umieszcza jego elektroniczny wypis w Repozytorium. Notariusz opatruje wypis kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

[§ 3. Wypisy aktów notarialnych innych niż określone w § 2 umieszcza się w Repozytorium, jeżeli wynika to wprost z odrębnych przepisów oraz pozwalają na to warunki organizacyjno-techniczne systemu teleinformatycznego.]

<§ 3. Elektroniczne wypisy z aktów notarialnych innych niż określone w § 2 oraz inne elektroniczne dokumenty umieszcza się w Repozytorium, jeżeli wynika

to wprost z odrębnych przepisów oraz jeżeli pozwalają na to warunki organizacyjno-techniczne systemu teleinformatycznego. Notariusz opatruje wypis lub inny dokument kwalifikowanym podpisem elektronicznym.>

§ 4. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do protokołów, o których mowa w art. 80 § 4.

§ 5. Na żądanie strony aktu notariusz umieszcza w Repozytorium także elektroniczny wyciąg z aktu notarialnego, o którym mowa w § 2.

[§ 6. Z chwilą umieszczenia wypisu lub wyciągu z aktu notarialnego w Repozytorium notariusz otrzymuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego zawiadomienie, które zawiera numer dokumentu w Repozytorium, a także dzień, miesiąc i rok oraz godzinę i minutę jego umieszczenia w Repozytorium. Notariusz dołącza zawiadomienie do oryginału aktu notarialnego oraz wydaje stronie aktu drugi egzemplarz zawiadomienia.]

Nowe brzmienia § 6 i 7 w art. 92 wejdą w życie z dn. 19.11.2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 1099).

<§ 6. Z chwilą umieszczenia elektronicznego wypisu lub wyciągu z aktu notarialnego lub innego elektronicznego dokumentu w Repozytorium notariusz otrzymuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego zawiadomienie, które zawiera numer dokumentu w Repozytorium, a także dzień, miesiąc i rok oraz godzinę i minutę jego umieszczenia w Repozytorium. Notariusz dołącza zawiadomienie do oryginału aktu notarialnego lub innego dokumentu oraz wydaje stronie aktu, o której mowa w § 2, drugi egzemplarz zawiadomienia.>

[§ 7. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji i po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzenia elektronicznego wypisu i wyciągu z aktu notarialnego, warunki organizacyjno-techniczne ich umieszczania przez notariuszy w Repozytorium, ich przechowywania, a także tryb informowania Ministra Sprawiedliwości i podmiotów wymienionych w § 1 o ewentualnych przerwach w dostępie do Repozytorium, uwzględniając minimalne wymagania dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej, bezpieczeństwo danych, w tym ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem i dostępem.]

<§ 7. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób sporządzenia elektronicznego wypisu i wyciągu z aktu notarialnego oraz innego elektronicznego dokumentu,

2) warunki organizacyjno-techniczne ich umieszczania przez notariuszy w Repozytorium oraz przechowywania,

3) tryb informowania Ministra Sprawiedliwości i podmiotów wymienionych w § 1 o ewentualnych przerwach w dostępie do Repozytorium

– uwzględniając minimalne wymagania dotyczące rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz bezpieczeństwo danych, w tym ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem i dostępem.>

Art. 93. Jeżeli akt notarialny jest sporządzony na dwóch lub więcej arkuszach, to arkusze te powinny być ponumerowane, parafowane i połączone.

Art. 94. § 1. Akt notarialny przed podpisaniem powinien być odczytany przez notariusza lub przez inną osobę w jego obecności. Przy odczytaniu aktu notariusz powinien się przekonać, że osoby biorące udział w czynności dokładnie rozumieją treść oraz znaczenie aktu, a akt jest zgodny z ich wolą. Na żądanie powinny być odczytane również załączniki do aktu.

§ 2. Wszelkie wywabiania i wyskrobywania są niedopuszczalne; wolne miejsca powinny być przekreślone, a poprawki należy omówić na końcu aktu przed złożeniem podpisu przez osoby biorące udział w czynności lub przed złożeniem podpisu przez notariusza, jeżeli poprawka dotyczy aktu niepodpisywanego przez strony. Zbędne wyrazy albo ich części powinny być przekreślone w ten sposób, aby można je było odczytać, a przekreślenia te należy na końcu aktu omówić przed złożeniem podpisów. Przekreślenia nieomówione uważa się za niedokonane.

Art. 95. Oryginały aktów notarialnych nie mogą być wydawane poza miejsce ich przechowywania.

Rozdział 3a

Akty poświadczenia dziedziczenia

Art. 95a. Notariusz sporządza akt poświadczenia dziedziczenia ustawowego lub testamentowego, z wyłączeniem dziedziczenia na podstawie testamentów szczególnych.

Art. 95aa. § 1. Osobami zainteresowanymi w rozumieniu niniejszego rozdziału są osoby, które mogą wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi i testamentowi, a także osoby, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne.

§ 2. Odrzucenie spadku lub zapisu windykacyjnego oraz uznanie za niegodnego powoduje utratę statusu osoby zainteresowanej.

Art. 95b. Przed sporządzeniem aktu poświadczenia dziedziczenia notariusz spisuje protokół dziedziczenia przy udziale wszystkich osób zainteresowanych, z uwzględnieniem art. 95ca.

Art. 95c. § 1. Przystępując do spisania protokołu dziedziczenia notariusz poucza osoby biorące udział w spisywaniu protokołu o obowiązku ujawnienia wszelkich okoliczności objętych treścią protokołu oraz o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

§ 2. W protokole dziedziczenia zamieszcza się w szczególności:

1) zgodne żądanie poświadczenia dziedziczenia złożone przez osoby biorące udział w spisywaniu protokołu;
2) oświadczenia o istnieniu lub nieistnieniu osób, które wyłączałyby znanych spadkobierców od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi;
3) oświadczenia o znanych testamentach spadkodawcy lub braku takich testamentów;
4) oświadczenia, że w odniesieniu do spadku nie zostało uprzednio wydane postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku i nie toczy się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku ani nie został sporządzony akt poświadczenia dziedziczenia;
5) oświadczenia, czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne oraz który spośród spadkobierców powołanych do spadku z ustawy odpowiada warunkom przewidzianym do dziedziczenia gospodarstwa rolnego;
6) oświadczenia o obywatelstwie i miejscu zwykłego pobytu spadkodawcy w chwili śmierci;
7) oświadczenia, czy były składane oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku lub zapisu windykacyjnego, czy zostało wydane orzeczenie dotyczące niegodności spadkobiercy lub osoby, na której rzecz został uczyniony zapis

windykacyjny, oraz czy były zawierane umowy z przyszłym spadkodawcą w przedmiocie zrzeczenia się dziedziczenia po nim;

8) wzmiankę o pouczeniu przez notariusza o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń;

9) oświadczenie odbierane w toku czynności o tym, czy w skład spadku wchodzą własność lub wieczyste użytkowanie nieruchomości położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub udziały, akcje lub ogół praw i obowiązków w spółce handlowej będącej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile nie zostało ono już złożone w toku wcześniejszych czynności – jeżeli w kręgu osób zainteresowanych znajduje się cudzoziemiec w rozumieniu art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców;

10) oświadczenie, czy w skład spadku wchodzi przedsiębiorstwo w spadku objęte zarządem sukcesyjnym.

§ 3. Jeżeli od dnia otwarcia spadku nie upłynęło sześć miesięcy, w protokole dziedziczenia należy zamieścić oświadczenia spadkobierców o prostym przyjęciu spadku lub przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza albo o odrzuceniu spadku, chyba że oświadczenia tej treści zostały już przez spadkobierców uprzednio złożone. W takim przypadku należy zamieścić wzmiankę o dacie, miejscu i treści złożonych przez poszczególnych spadkobierców oświadczeń. Przepisy te stosuje się także do oświadczeń osób, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne.

§ 4. Do protokołu dziedziczenia notariusz załącza:

1) odpis aktu zgonu spadkodawcy;

2) odpisy aktów stanu cywilnego osób powołanych do spadku z ustawy;

2a) projekt protokołu dziedziczenia oraz protokoły obejmujące oświadczenia o wyrażeniu zgody na spisanie protokołu dziedziczenia zgodnie z jego projektem, o ile zostały sporządzone lub spisane;

3) inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie praw do spadku.

Art. 95ca. § 1. Na wniosek osoby zainteresowanej przy jej udziale notariusz sporządza projekt protokołu dziedziczenia.

§ 2. Do sporządzenia projektu protokołu dziedziczenia przepis art. 95c stosuje się odpowiednio.

§ 3. Osoba zainteresowana może w oświadczeniu złożonym przed notariuszem, który sporządził projekt protokołu dziedziczenia, albo przed innym notariuszem potwierdzić dane zamieszczone w projekcie protokołu dziedziczenia i wyrazić zgodę na spisanie protokołu dziedziczenia zgodnie z jego projektem.

§ 4. Do spisania protokołu obejmującego oświadczenie, o którym mowa w § 3, przepis art. 95c § 1 stosuje się odpowiednio. Wypis projektu protokołu dziedziczenia stanowi załącznik do protokołu obejmującego to oświadczenie.

§ 5. Jeżeli wszystkie osoby zainteresowane złożą oświadczenie, o którym mowa w § 3, notariusz spisuje protokół dziedziczenia przy udziale co najmniej jednej osoby zainteresowanej.

§ 6. Osoby zainteresowane, które nie złożyły wcześniej oświadczenia, o którym mowa w § 3, mogą złożyć takie oświadczenie, uczestnicząc w spisaniu protokołu dziedziczenia.

Art. 95d. W razie złożenia testamentu notariusz dokonuje jego otwarcia i ogłoszenia, chyba że otwarcie i ogłoszenie testamentu już nastąpiło. Z otwarcia i ogłoszenia testamentu sporządza się protokół.

Art. 95da. § 1. Notariusz może zwracać się do organów administracji publicznej oraz organów wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej o udzielenie informacji lub wydanie dokumentów stanowiących dowód faktu istotnego dla sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia.

§ 2. Notariusz może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości o udzielenie tekstu właściwego prawa obcego. Celem ustalenia treści właściwego prawa obcego notariusz może zastosować także inne odpowiednie środki.

Art. 95e. § 1. Po spisaniu protokołu dziedziczenia notariusz sporządza akt poświadczenia dziedziczenia, jeżeli nie ma wątpliwości co do istnienia jurysdykcji krajowej, treści właściwego prawa obcego, osoby spadkobiercy i wysokości udziałów w spadku, a w przypadku, gdy spadkodawca uczynił zapis windykacyjny – także co do osoby, na której rzecz spadkodawca uczynił zapis windykacyjny, i przedmiotu zapisu.

§ 2. Notariusz odmawia sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia, jeżeli:

1) w stosunku do spadku został już uprzednio sporządzony akt poświadczenia dziedziczenia lub wydane postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku;

2) w toku sporządzania protokołu dziedziczenia ujawnią się okoliczności wskazujące, że przy jego sporządzeniu nie były obecne wszystkie osoby, które mogą wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi lub testamentowi, lub też osoby, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne, albo istnieją lub istniały testamenty, które nie zostały otwarte lub ogłoszone;
3) (uchylony)
4) w sprawie brak jurysdykcji krajowej.

§ 3. Jeżeli spadek ma przypaść jako spadkobiercy ustawowemu gminie lub Skarbowi Państwa, a przedstawione przez osobę zainteresowaną dowody nie są wystarczające do sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia, notariusz może sporządzić akt poświadczenia dziedziczenia dopiero po wezwaniu spadkobierców przez ogłoszenie dokonane na koszt osoby zainteresowanej. Przepisy art. 673 i art. 674 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

Art. 95f. § 1. Akt poświadczenia dziedziczenia powinien zawierać:
1) dzień, miesiąc i rok oraz miejsce sporządzenia aktu;
2) imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – nadto imię i nazwisko tej osoby;
3) imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców oraz jego numer PESEL;
4) datę i miejsce zgonu albo znalezienia zwłok spadkodawcy oraz jego miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci;
5) wskazanie spadkobierców, którym spadek przypadł – imiona, nazwiska i imiona rodziców oraz datę i miejsce urodzenia osób fizycznych, a w przypadku osób prawnych – nazwę i siedzibę;
6) tytuł powołania do spadku i wysokość udziałów w spadku, a w razie dziedziczenia testamentowego – określenie formy testamentu;
6a) określenie sposobu przyjęcia spadku;
7) wskazanie spadkobierców dziedziczących gospodarstwo rolne podlegające dziedziczeniu z ustawy oraz ich udziały w nim;
7a) wskazanie osób, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne, oraz przedmiotów tych zapisów, chyba że osoby te nie chcą lub nie mogą być zapisobiercami albo zapisy windykacyjne okazały się bezskuteczne;
8) powołanie protokołu otwarcia i ogłoszenia testamentu;

9) (uchylony)
10) podpis notariusza;
11) adnotację o dokonaniu rejestracji zgodnie z art. 95i.

§ 2. Przepisy art. 93 i art. 94 stosuje się odpowiednio.

Art. 95g. Na protokole dziedziczenia zamieszcza się adnotację o sporządzeniu aktu poświadczenia dziedziczenia.

Art. 95ga. Po sporządzeniu aktu poświadczenia dziedziczenia na wniosek spadkobiercy lub zapisobiercy windykacyjnego notariusz sporządza protokół, który zawiera żądanie spadkobiercy lub zapisobiercy windykacyjnego o wpis spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, własności lub użytkowania wieczystego nieruchomości w księdze wieczystej oraz oświadczenie o znanych odpowiednio spadkobiercy lub zapisobiercy windykacyjnemu spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu, własności lub użytkowaniu wieczystym nieruchomości, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które wchodzą w skład spadku i są objęte żądaniem o złożenie wniosku o wpis w księdze wieczystej.

Art. 95h. § 1. Notariusz niezwłocznie po sporządzeniu aktu poświadczenia dziedziczenia dokonuje jego wpisu do Rejestru Spadkowego przez wprowadzenie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego danych wynikających z tego aktu, o których mowa w art. 95ha pkt 3−7. Notariusz opatruje wpis kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 2. Z chwilą dokonania wpisu w Rejestrze Spadkowym notariusz otrzymuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego zawiadomienie o zarejestrowaniu oraz możliwości uzyskania potwierdzenia zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia ze wskazaniem numeru wpisu. W taki sam sposób notariusz uzyskuje zawiadomienie o niezarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia.

§ 3. Adnotację o zarejestrowaniu umieszcza się na akcie poświadczenia dziedziczenia, wskazując numer wpisu, a także dzień, miesiąc i rok oraz godzinę i minutę dokonanego wpisu.

§ 4. Zarejestrowanie aktu poświadczenia dziedziczenia nie następuje, jeżeli akt poświadczenia dziedziczenia albo prawomocne postanowienie w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku dotyczące tego samego spadku zostały już wpisane do Rejestru Spadkowego.

Art. 95ha. Rejestr Spadkowy zawiera:

1) numer wpisu;
2) datę oraz godzinę i minutę dokonania wpisu;
3) datę oraz miejsce sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia albo datę wydania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, postanowienia uchylającego lub zmieniającego postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku albo postanowienia uchylającego zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia oraz sygnaturę akt sprawy, albo datę oraz miejsce wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, jego sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia jego skutków, albo datę wydania postanowienia o wydaniu, sprostowaniu, zmianie lub uchyleniu europejskiego poświadczenia spadkowego, albo o zawieszeniu jego skutków lub postanowienia o zmianie albo uchyleniu tych postanowień oraz sygnaturę akt sprawy;
4) imię i nazwisko notariusza oraz siedzibę jego kancelarii, a jeżeli akt poświadczenia dziedziczenia lub europejskie poświadczenie spadkowe sporządziła osoba zastępująca notariusza – również imię i nazwisko tej osoby, a w przypadku postanowienia sądu – oznaczenie sądu;
5) imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców oraz numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), o ile jest znany;
6) imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców oraz datę i miejsce jego urodzenia – jeżeli numer PESEL spadkodawcy nie jest znany lub spadkodawca go nie posiadał;
7) datę i miejsce zgonu albo znalezienia zwłok spadkodawcy oraz jego miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci.

Art. 95i. § 1. Krajowa Rada Notarialna tworzy system teleinformatyczny w celu prowadzenia Rejestru Spadkowego, zapewnia notariuszom i sądom dostęp do tego systemu w celu dokonywania wpisów oraz ochronę danych zgromadzonych w Rejestrze Spadkowym przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem oraz zmianą lub utratą. Dane weryfikowane za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego zapewniają notariuszowi oraz prezesowi sądu lub osobie przez niego wyznaczonej dostęp do Rejestru Spadkowego.

§ 2. Krajowa Rada Notarialna udostępnia w systemie teleinformatycznym informacje o zarejestrowanych aktach poświadczenia dziedziczenia, postanowieniach

o stwierdzeniu nabycia spadku oraz europejskich poświadczeniach spadkowych obejmujące dane, o których mowa w art. 95ha.

§ 3. Za wpisy dokonywane w Rejestrze Spadkowym notariusz oraz sąd pobierają opłatę, którą przekazują Krajowej Radzie Notarialnej.

§ 4. W przypadku wpisów dokonywanych przez notariusza opłatę, o której mowa w § 3, notariusz pobiera od stron czynności notarialnej podlegającej wpisowi do Rejestru Spadkowego. Notariusz uzależnia dokonanie czynności od uprzedniego uiszczenia należnej opłaty.

§ 5. W przypadku wpisów dokonywanych przez sąd opłatę, o której mowa w § 3, uiszcza wnioskodawca wraz z wniesieniem pisma wszczynającego postępowanie o wydanie orzeczenia podlegającego wpisowi do Rejestru Spadkowego. Do pisma, wraz z którym nie wniesiono opłaty, stosuje się odpowiednio przepis art. 130 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468 i 473). Do opłaty stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1228 oraz z 2026 r. poz. 346 i 473) dotyczące wydatków, z wyłączeniem art. 83 tej ustawy.

§ 6. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób uiszczania i wysokość opłat za wpisy dokonywane w Rejestrze Spadkowym przez notariusza albo sąd, mając na względzie wysokość kosztów administracyjnych prowadzenia Rejestru Spadkowego oraz jego niedochodowy charakter i niezbędny rozwój.

Art. 95j. § 1. Zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia ma skutki prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

§ 2. Niepóźniej niż w dniu sporządzenia protokołu, o którym mowa w art. 95ga, notariusz składa za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe wniosek o wpis w księdze wieczystej, o ile następstwo prawne po osobie wpisanej jako osoba uprawniona z tytułu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości zostało wykazane odpowiednimi dokumentami. Notariusz poucza spadkobiercę lub zapisobiercę windykacyjnego o możliwości złożenia żądania, o którym mowa w art. 95ga, a także treści art. $626^{[10]}$ § $1^{[2]}$ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego oraz obowiązku wynikającym z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia

6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2025 r. poz. 341, 1669, 1792 i 1793 oraz z 2026 r. poz. 119), o czym wzmiankę umieszcza w akcie poświadczenia dziedziczenia.

§ 3. Złożenie przez notariusza wniosku, o którym mowa w § 2, uważa się za złożenie wniosku przez spadkobiercę lub zapisobiercę windykacyjnego.

Art. 95k. § 1. O uchyleniu zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia Krajowa Rada Notarialna zawiadamia notariusza, który czyni o tym wzmiankę na akcie poświadczenia dziedziczenia.

§ 2. Prezes Krajowej Rady Notarialnej niezwłocznie poleca wykreślenie z Rejestru Spadkowego uchylonego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku lub zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia albo poleca dokonanie odpowiedniej zmiany wpisu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

Art. 95l. Jeżeli w akcie poświadczenia dziedziczenia nie wskazano spadkobierców dziedziczących gospodarstwo rolne lub osób, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne, notariusz sporządzi w tym przedmiocie akt uzupełniający, stosując odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału.

Art. 95m. Oryginały aktów poświadczenia dziedziczenia nie mogą być wydawane poza miejsce ich przechowywania.

Art. 95n. § 1. Do zarejestrowanych aktów poświadczenia dziedziczenia stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 9.

§ 2. Notariusz na żądanie sądu, prokuratora, dyrektora izby administracji skarbowej oraz naczelnika urzędu skarbowego przesyła wypis zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia.

§ 3. Wypis zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia może być wydany ponadto osobie, która wykaże istnienie interesu prawnego. Art. 83 stosuje się odpowiednio.

Art. 95o. Przepisów art. 95c § 2 pkt 5, art. 95f § 1 pkt 7 i art. 95l nie stosuje się do spadków otwartych po dniu 13 lutego 2001 r.

Art. 95p. Ilekroć w przepisach odrębnych jest mowa o postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku, należy rozumieć przez to również zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia. Jeżeli ustawa wyznacza początek lub koniec biegu

terminu na dzień uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, należy rozumieć przez to również dzień zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia.

Rozdział 3b

Europejskie poświadczenia spadkowe

Art. 95q. W zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz. Urz. UE L 201 z 27.07.2012, str. 107, z późn. zm.) do czynności dotyczących europejskiego poświadczenia spadkowego stosuje się odpowiednio przepisy o sporządzaniu aktu poświadczenia dziedziczenia, chyba że przepisy niniejszego rozdziału stanowią inaczej.

Art. 95r. Przy czynnościach dotyczących europejskiego poświadczenia spadkowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 670, art. 672–674 i art. 676 Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 95s. § 1. Przy czynnościach dotyczących europejskiego poświadczenia spadkowego połączonych z wydatkami notariusz może odmówić dokonania czynności notarialnej, jeżeli strona nie złoży zaliczki na ich pokrycie w wysokości i terminie określonych przez notariusza.

§ 2. Jeżeli strona nie jest w stanie bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ponieść żądanej przez notariusza zaliczki, może wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania o zwolnienie w całości lub części od ponoszenia tych wydatków. Przepis art. 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 95t. Notariusz stwierdza w protokole wydanie, sprostowanie, zmianę lub uchylenie europejskiego poświadczenia spadkowego albo zawieszenie jego skutków, jak również odmowę dokonania tych czynności. Do protokołu nie stosuje się przepisów art. 92 § 1 pkt 7 i 8 oraz art. 94 § 1.

Art. 95u. § 1. Notariusz z urzędu doręcza wypis protokołu obejmującego wydanie lub odmowę wydania europejskiego poświadczenia spadkowego wraz z pouczeniem o przysługującym środku odwoławczym. Uzasadnienie tych czynności notariusz sporządza w terminie tygodnia na żądanie osoby biorącej udział w czynności notarialnej zgłoszone w terminie tygodnia od dnia doręczenia wypisu protokołu albo gdy osoba biorąca udział w czynności notarialnej, która takiego żądania nie zgłosiła, wniosła środek odwoławczy w ustawowym terminie.

§ 2. Wnioskodawcy doręcza się wypis protokołu obejmującego wydanie europejskiego poświadczenia spadkowego wraz z poświadczonym odpisem tego poświadczenia.

Art. 95v. W razie stwierdzenia, że istnieje określona w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 95q, podstawa do zmiany lub uchylenia europejskiego poświadczenia spadkowego, notariusz może je zmienić lub uchylić także z urzędu.

Art. 95w. Notariusz z urzędu doręcza wypis protokołu obejmującego sprostowanie, zmianę lub uchylenie europejskiego poświadczenia spadkowego albo zawieszenie jego skutków, jak również odmowę dokonania tych czynności, wraz z pouczeniem o przysługującym środku odwoławczym. Przepis art. 95u § 1 zdanie drugie stosuje się odpowiednio. Wypis protokołu obejmującego te czynności notariusz z urzędu doręcza także wszystkim osobom, którym wydano poświadczone odpisy europejskiego poświadczenia spadkowego.

Art. 95x. § 1. Na czynności notariusza w przedmiocie wydania, sprostowania, zmiany lub uchylenia albo zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego przysługuje zażalenie. Przepis art. 83 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Na postanowienie sądu drugiej instancji wydane w wyniku rozpoznania zażalenia skarga kasacyjna nie przysługuje.

§ 3. W postępowaniach dotyczących europejskiego poświadczenia spadkowego skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługuje.

Art. 95y. § 1. Notariusz niezwłocznie po sporządzeniu europejskiego poświadczenia spadkowego dokonuje jego wpisu do Rejestru Spadkowego przez wprowadzenie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego danych wynikających

z tego poświadczenia, o których mowa w art. 95ha pkt 3–7. Notariusz opatruje wpis kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 2. Z chwilą dokonania wpisu w Rejestrze Spadkowym notariusz otrzymuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego zawiadomienie o zarejestrowaniu oraz możliwości uzyskania potwierdzenia zarejestrowania europejskiego poświadczenia spadkowego ze wskazaniem numeru wpisu. W taki sam sposób notariusz uzyskuje zawiadomienie o niezarejestrowaniu europejskiego poświadczenia spadkowego.

§ 3. Adnotację o zarejestrowaniu umieszcza się na europejskim poświadczeniu spadkowym, wskazując numer wpisu, a także dzień, miesiąc i rok oraz godzinę i minutę dokonanego wpisu.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do sprostowania, zmiany lub uchylenia europejskiego poświadczenia spadkowego albo zawieszenia jego skutków.

Rozdział 3c

Czynności dokonywane na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw

Art. 95z. Notariusz sporządza akt powołania zarządcy sukcesyjnego albo akt odwołania zarządcy sukcesyjnego w przypadkach wskazanych w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, zwanej dalej „ustawą o zarządzie sukcesyjnym”.

Art. 95za. Przed sporządzeniem aktu powołania zarządcy sukcesyjnego albo aktu odwołania zarządcy sukcesyjnego notariusz spisuje protokół powołania zarządcy sukcesyjnego albo protokół odwołania zarządcy sukcesyjnego.

Art. 95zb. Przystępując do spisania protokołu powołania zarządcy sukcesyjnego albo protokołu odwołania zarządcy sukcesyjnego, notariusz poucza osoby biorące udział w spisywaniu protokołu o obowiązku ujawnienia wszelkich okoliczności objętych treścią protokołu oraz odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

Art. 95zc. § 1. W protokole powołania zarządcy sukcesyjnego zamieszcza się:

1) żądanie sporządzenia aktu powołania zarządcy sukcesyjnego złożone przez:

a) małżonka spadkodawcy, któremu przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku, lub spadkobiercę ustawowego, który przyjął spadek, albo spadkobiercę testamentowego, który przyjął spadek, albo zapisobiercę windykacyjnego, który przyjął zapis windykacyjny, jeżeli zgodnie z ogłoszonym testamentem przysługuje mu udział w przedsiębiorstwie w spadku – w przypadku gdy nie zostało wydane prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, nie został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia ani nie zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe,

b) właściciela przedsiębiorstwa w spadku w rozumieniu ustawy o zarządzie sukcesyjnym – w przypadku gdy zostało wydane prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia, albo zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe;

2) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 1, o:

a) powołaniu zarządcy sukcesyjnego,

b) przysługującym jej udziale w przedsiębiorstwie w spadku oraz znanych jej innych osobach, którym przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku;

3) oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 1 lit. a, o:

a) istnieniu lub nieistnieniu osób, które wyłączałyby znanych spadkobierców od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi,

b) znanych jej testamentach spadkodawcy lub braku takich testamentów;

4) oświadczenia osób, którym łącznie przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku większy niż 85/100, o zgodzie na powołanie zarządcy sukcesyjnego, a jeżeli oświadczenia te zostały już uprzednio złożone – informację o dacie, miejscu i treści złożonych oświadczeń;

5) oświadczenie osoby powołanej na zarządcę sukcesyjnego o wyrażeniu zgody na pełnienie tej funkcji oraz braku prawomocnie orzeczonych wobec niej zakazów, o których mowa w art. 8 ust. 2 ustawy o zarządzie sukcesyjnym, a jeżeli oświadczenia te zostały już uprzednio złożone – informację o dacie, miejscu i treści złożonych oświadczeń;

6) inne dane wymagane do zgłoszenia powołania zarządcy sukcesyjnego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;

7) wzmiankę o pouczeniu przez notariusza o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

§ 2. Do protokołu powołania zarządcy sukcesyjnego notariusz załącza:

1) odpis aktu zgonu spadkodawcy – w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. a;
2) odpis prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku albo wypis zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia albo europejskiego poświadczenia spadkowego – w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 1 lit. b;
3) wypisy aktów notarialnych obejmujących oświadczenia, o których mowa w § 1 pkt 4 lub 5, jeżeli oświadczenia te nie zostały zawarte w protokole powołania zarządcy sukcesyjnego.

Art. 95zd. § 1. Akt powołania zarządcy sukcesyjnego powinien zawierać:

1) dzień, miesiąc i rok oraz miejsce sporządzenia aktu;
2) imię i nazwisko notariusza oraz siedzibę jego kancelarii, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – ponadto imię i nazwisko tej osoby;
3) imię i nazwisko spadkodawcy, firmę spadkodawcy i miejsce wykonywania przez niego działalności gospodarczej wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz jego numer identyfikacji podatkowej (NIP);
4) imię i nazwisko oraz imiona rodziców osoby powołującej zarządcę sukcesyjnego, a także jej numer PESEL, jeżeli został nadany, a także wysokość przysługującego tej osobie udziału w przedsiębiorstwie w spadku;
5) imiona i nazwiska oraz imiona rodziców osób, które wyraziły zgodę na powołanie zarządcy sukcesyjnego, oraz ich numery PESEL, jeżeli zostały nadane, a także wysokość przysługujących tym osobom udziałów w przedsiębiorstwie w spadku;
6) wskazanie powołanego zarządcy sukcesyjnego przez podanie jego imienia i nazwiska, imion jego rodziców, numeru PESEL, jeżeli został nadany, albo daty urodzenia osoby nieposiadającej numeru PESEL, oraz adresu do doręczeń;
7) powołanie protokołu powołania zarządcy sukcesyjnego;
8) adnotację o zgłoszeniu powołania zarządcy sukcesyjnego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
9) podpis notariusza.

§ 2. Przepisy art. 93 i art. 94 stosuje się odpowiednio.

Art. 95ze. Notariusz odmawia sporządzenia aktu powołania zarządcy sukcesyjnego, jeżeli w toku sporządzania protokołu powołania zarządcy sukcesyjnego ujawnią się okoliczności wskazujące na uzasadnione wątpliwości co do kręgu osób, którym przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku, powodujące brak możliwości stwierdzenia, że wymagana większość tych osób wyraziła zgodę na powołanie zarządcy sukcesyjnego.

Art. 95zf. § 1. W protokole odwołania zarządcy sukcesyjnego zamieszcza się:

1) żądanie sporządzenia aktu odwołania zarządcy sukcesyjnego złożone przez:
   a) małżonka spadkodawcy, któremu przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku, lub spadkobiercę ustawowego, który przyjął spadek, albo spadkobiercę testamentowego, który przyjął spadek, albo zapisobiercę windykacyjnego, który przyjął zapis windykacyjny, jeżeli zgodnie z ogłoszonym testamentem przysługuje mu udział w przedsiębiorstwie w spadku – w przypadku gdy nie zostało wydane prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, nie został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia ani nie zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe,
   b) właściciela przedsiębiorstwa w spadku w rozumieniu ustawy o zarządzie sukcesyjnym – w przypadku gdy zostało wydane prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia albo zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe;
2) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 1, o:
   a) odwołaniu zarządcy sukcesyjnego,
   b) przysługującym jej udziale w przedsiębiorstwie w spadku oraz znanych jej innych osobach, którym przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku;
3) oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 1 lit. a, o:
   a) istnieniu lub nieistnieniu osób, które wyłączałyby znanych spadkobierców od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi,
   b) znanych jej testamentach spadkodawcy lub braku takich testamentów;
4) oświadczenia osób, którym łącznie przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku większy niż 1/2, o zgodzie na odwołanie zarządcy sukcesyjnego, a jeżeli

oświadczenia te zostały już uprzednio złożone – informację o dacie, miejscu i treści złożonych oświadczeń;

5) inne dane wymagane do zgłoszenia odwołania zarządcy sukcesyjnego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;

6) wzmiankę o pouczeniu przez notariusza o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

§ 2. Do protokołu odwołania zarządcy sukcesyjnego notariusz załącza wypisy aktów notarialnych obejmujących oświadczenia, o których mowa w § 1 pkt 4, jeżeli oświadczenia te nie zostały zawarte w protokole odwołania zarządcy sukcesyjnego.

Art. 95zg. § 1. Akt odwołania zarządcy sukcesyjnego powinien zawierać:

1) dzień, miesiąc i rok oraz miejsce sporządzenia aktu;

2) imię i nazwisko notariusza oraz siedzibę jego kancelarii, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – ponadto imię i nazwisko tej osoby;

3) imię i nazwisko spadkodawcy, firmę spadkodawcy i miejsce wykonywania przez niego działalności gospodarczej wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz jego NIP;

4) imię i nazwisko oraz imiona rodziców osoby odwołującej zarządcę sukcesyjnego, a także jej numer PESEL, jeżeli został nadany, a także wysokość przysługującego tej osobie udziału w przedsiębiorstwie w spadku;

5) imiona i nazwiska oraz imiona rodziców osób, które wyraziły zgodę na odwołanie zarządcy sukcesyjnego, oraz ich numery PESEL, jeżeli zostały nadane, a także wysokość przysługujących tym osobom udziałów w przedsiębiorstwie w spadku;

6) wskazanie odwołanego zarządcy sukcesyjnego przez podanie jego imienia i nazwiska, imion jego rodziców oraz numeru PESEL, jeżeli został nadany, albo daty urodzenia osoby nieposiadającej numeru PESEL;

7) powołanie protokołu odwołania zarządcy sukcesyjnego;

8) adnotację o zgłoszeniu odwołania zarządcy sukcesyjnego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;

9) podpis notariusza.

§ 2. Przepisy art. 93 i art. 94 stosuje się odpowiednio.

Art. 95zh. Notariusz odmawia sporządzenia aktu odwołania zarządcy sukcesyjnego, jeżeli w toku sporządzania protokołu odwołania zarządcy sukcesyjnego ujawnią się okoliczności wskazujące na uzasadnione wątpliwości co do kręgu osób, którym przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku, powodujące brak możliwości stwierdzenia, że wymagana większość tych osób wyraziła zgodę na odwołanie zarządcy sukcesyjnego.

Art. 95zi. § 1. Zarządca sukcesyjny składa przed notariuszem do protokołu oświadczenie o rezygnacji z pełnienia tej funkcji.

§ 2. Protokół rezygnacji zarządcy sukcesyjnego powinien zawierać:

1) imię i nazwisko spadkodawcy, firmę spadkodawcy i miejsce wykonywania przez niego działalności gospodarczej wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz jego NIP;
2) imię i nazwisko oraz imiona rodziców zarządcy sukcesyjnego, a także jego numer PESEL, jeżeli został nadany;
3) oświadczenie zarządcy sukcesyjnego o rezygnacji z pełnienia tej funkcji;
4) oświadczenie zarządcy sukcesyjnego o znanych mu osobach, którym przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku, i adresach ich zamieszkania;
5) inne dane wymagane do zgłoszenia rezygnacji zarządcy sukcesyjnego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

§ 3. O złożeniu oświadczenia o rezygnacji zarządcy sukcesyjnego z pełnienia tej funkcji notariusz niezwłocznie zawiadamia osoby, o których mowa w § 2 pkt 4, przesyłając im wypis protokołu rezygnacji zarządcy sukcesyjnego.

Art. 95zj. Do czynności, o których mowa w niniejszym rozdziale, stosuje się odpowiednio przepis art. 95da.

Art. 95zk. § 1. Oryginały aktów powołania zarządcy sukcesyjnego i aktów odwołania zarządcy sukcesyjnego nie mogą być wydawane poza miejsce ich przechowywania.

§ 2. Do aktów powołania zarządcy sukcesyjnego i aktów odwołania zarządcy sukcesyjnego stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 9.

§ 3. Notariusz na żądanie sądu, prokuratora, dyrektora izby administracji skarbowej oraz naczelnika urzędu skarbowego przesyła wypis aktu powołania zarządcy sukcesyjnego albo aktu odwołania zarządcy sukcesyjnego.

§ 4. Wypis aktu powołania zarządcy sukcesyjnego albo aktu odwołania zarządcy sukcesyjnego może być wydany ponadto osobie, która wykaże istnienie interesu prawnego. Art. 83 stosuje się odpowiednio.

Art. 95zl. Przepisy niniejszego rozdziału, z wyłączeniem art. 95zc § 1 pkt 6, art. 95zd § 1 pkt 8, art. 95zf § 1 pkt 5, art. 95zg § 1 pkt 8 i art. 95zi § 2 pkt 5, stosuje się odpowiednio do powołania, odwołania i rezygnacji tymczasowego przedstawiciela, o którym mowa w przepisach rozdziału 11a ustawy o zarządzie sukcesyjnym.

Rozdział 4

Poświadczenia

Art. 96. Notariusz poświadcza:

1) własnoręczność podpisu;
2) zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem;
3) datę okazania dokumentu;
4) pozostawanie osoby przy życiu lub w określonym miejscu.

Art. 97. § 1. Każde poświadczenie powinno zawierać datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie – również godzinę dokonania czynności, oznaczenie kancelarii, podpis notariusza i jego pieczęć.

§ 2. Elektroniczne poświadczenie zgodności odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem notariusz opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Art. 98. Notariusz stwierdza zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem. Jeżeli okazany dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki, uszkodzenia), notariusz stwierdza to w poświadczeniu.

Art. 99. § 1. Notariusz poświadcza na okazanym mu dokumencie datę, a na żądanie stron także godzinę i minutę okazania tego dokumentu.

§ 2. W poświadczeniu notariusz wymienia imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby, która dokument okazała.

§ 3. W poświadczeniu dokonanym na dokumencie obejmującym nabycie lub objęcie przez cudzoziemca udziałów, akcji lub ogółu praw i obowiązków w spółce handlowej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej notariusz wymienia

imię, nazwisko, miejsce zamieszkania osoby fizycznej i jej obywatelstwo, a w przypadku poświadczenia podpisów składanych przez osoby reprezentujące podmiot z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – ich oświadczenie co do posiadanego przez reprezentowany przez nich podmiot statusu cudzoziemca w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

§ 4. Przy dokonywaniu czynności poświadczenia na dokumencie, o którym mowa w § 3, notariusz sporządza kopię dokumentu.

Art. 100. Pozostawanie przy życiu lub w określonym miejscu danej osoby poświadcza notariusz w razie stawiennictwa tej osoby w kancelarii notariusza albo w razie przekonania się o tym fakcie przez notariusza poza kancelarią. Notariusz w poświadczeniu ustala tożsamość tej osoby oraz określa dzień, godzinę i minutę stwierdzenia pozostawania osoby przy życiu lub w określonym miejscu.

Art. 101. Minister Sprawiedliwości może, w drodze rozporządzenia, upoważnić organy samorządu terytorialnego i banki mające swoją siedzibę w miejscowościach, w których nie ma kancelarii notarialnej, do sporządzania niektórych poświadczeń dokonywanych przez notariusza.

Rozdział 5

(uchylony)

Rozdział 6

Protokoły

Art. 104. § 1. Notariusz spisuje protokoły walnych zgromadzeń organizacji społecznych, stowarzyszeń, spółdzielni, spółek i innych osób prawnych w przypadkach prawem przewidzianych.

§ 2. Jeżeli statut osoby prawnej, o której mowa w § 1, lub przepis szczególny nie stanowią inaczej, protokół podpisują przewodniczący zgromadzenia i notariusz.

§ 3. Notariusz spisuje również protokoły, w tym protokoły dziedziczenia i protokoły związane z zarządem sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej, w celu stwierdzenia przebiegu pewnych czynności i zdarzeń wywołujących skutki prawne, a w szczególności dotyczące stawiennictwa stron i złożonych przez nie oświadczeń, a także – na żądanie strony stawającej – niestawiennictwa strony drugiej.

§ 4. Protokoły spisuje się w formie aktu notarialnego.

Rozdział 7

Protesty

Art. 105. Przy sporządzaniu protestów weksli i czeków notariusz stosuje przepisy prawa właściwe dla tych czynności.

Rozdział 8

Przyjmowanie na przechowanie

Art. 106. § 1. Notariusz przyjmuje na przechowanie wszelkiego rodzaju dokumenty, także w kopertach zamkniętych.

§ 2. Notariusz przyjmuje na przechowanie informatyczny nośnik danych, o którym mowa w art. 79 pkt 6, zabezpieczony w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z jego treścią.

§ 3. W przypadku złożenia na przechowanie w kopercie zamkniętej dokumentu lub informatycznego nośnika danych, o którym mowa w art. 79 pkt 6, zabezpieczonego w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z jego treścią, koperta lub zabezpieczenie powinno być zaopatrzone w podpis składającego.

§ 4. Do informatycznego nośnika danych, o którym mowa w art. 79 pkt 6, stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 5 ust. 2c ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 oraz z 2025 r. poz. 1173).

Art. 107. § 1. Z przyjęcia dokumentu na przechowanie notariusz spisuje protokół, w którym wymienia datę przyjęcia, ustala tożsamość osoby składającej dokument oraz wskazuje, komu i pod jakimi warunkami dokument bądź jego odpis ma być wydany. Dokument przyjęty na przechowanie wydaje się osobie wymienionej w protokole lub jej następcy prawnemu.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do informatycznego nośnika danych, o którym mowa w art. 106.

Art. 108. § 1. Notariusz w związku z dokonywaną w jego kancelarii czynnością ma prawo przyjąć na przechowanie, w celu wydania ich osobie wskazanej przy złożeniu lub jej następcy prawnemu, papiery wartościowe albo pieniądze w walucie

polskiej lub obcej. Dla udokumentowania tych czynności notariusz prowadzi specjalne konto bankowe.

§ 2. Z przyjęcia depozytu notariusz spisuje protokół, w którym wymienia datę przyjęcia, ustala tożsamość osoby składającej, datę mającego nastąpić wydania oraz imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby odbierającej depozyt. Wydanie depozytu następuje za pokwitowaniem.

Rozdział 8a

Rejestr akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej

Art. 108a. Notariusz może zawrzeć z prostą spółką akcyjną umowę o prowadzenie rejestru akcjonariuszy tej spółki, na zasadach określonych w art. $300^{[31]}$–$300^{[35]}$ ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych. Notariusz jest obowiązany do pisemnego poinformowania spółki o odmowie zawarcia umowy, jeżeli spółka zwróciła się do notariusza w formie dokumentowej lub pisemnej o prowadzenie rejestru akcjonariuszy.

Art. 108b. Do czynności związanych z prowadzeniem rejestru akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej przepisów art. 81–83 i art. 85 nie stosuje się.

Rozdział 9

Wypisy, odpisy i wyciągi oraz przechowywanie aktów notarialnych

Art. 109. Wypis ma moc prawną oryginału.

Art. 109a. Wypisy aktu notarialnego sprostowanego protokołem zgodnie z art. 80 § 4 wydaje się z uwzględnieniem treści sprostowania.

Art. 110. § 1. Wypisy aktu notarialnego wydaje się stronom aktu lub osobom, dla których zastrzeżono w akcie prawo otrzymania wypisu, a także ich następcom prawnym.

§ 2. Za zgodą stron lub na podstawie prawomocnego postanowienia sądu *wojewódzkiego*[4)], w którego okręgu znajduje się kancelaria notariusza, wypis aktu notarialnego może być wydany także innym osobom. Sąd orzeka w tym przedmiocie w trybie postępowania nieprocesowego, po wysłuchaniu stron aktu notarialnego, jeżeli stawią się na wezwanie. Postanowienie sądu *wojewódzkiego*[4)] nie podlega zaskarżeniu.

§ 3. W nagłówku wypisu aktu zaznacza się, że wydany dokument jest wypisem. Wypis powinien być dosłownym powtórzeniem oryginału, jednak poprawek i przekreśleń znajdujących się w oryginale nie należy zamieszczać w wypisie. Na końcu wypisu zaznacza się, komu i kiedy wypis wydano. Wypis podpisuje notariusz i opatruje pieczęcią. Wypis mający więcej niż jeden arkusz powinien być ponumerowany, połączony, parafowany i spojony pieczęcią.

Art. 110a. § 1. W nagłówku elektronicznego wypisu aktu notarialnego zaznacza się, że wydany dokument jest wypisem. Elektroniczny wypis aktu notarialnego jest dosłownym powtórzeniem oryginału, jednak poprawek i przekreśleń znajdujących się w oryginale nie zamieszcza się w wypisie.

§ 2. Elektroniczny wypis aktu notarialnego notariusz opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym i umieszcza w Repozytorium.

§ 3. Przepisy art. 109 i art. 109a stosuje się odpowiednio.

Art. 111. § 1. Informacje pisemne i inne dokumenty wydaje się osobom, na których żądanie zostały dokonane czynności notarialne; jeżeli z treści stosunku prawnego to wynika, wydaje się je stronie, której czynność notarialna dotyczy.

§ 2. Notariusz w przypadkach prawem przewidzianych przesyła sądom i innym organom państwowym informacje pisemne o sporządzonych dokumentach i wypisy tych dokumentów.

§ 3. Informacji ustnych o dokonanych czynnościach notariusz może jedynie udzielić instytucjom i osobom, które mają prawo otrzymać wypisy dokumentów stwierdzających te czynności.

Art. 112. § 1. Do wydawania wyciągów i odpisów stosuje się te same zasady, na jakich wydaje się wypisy.

§ 2. Przepis art. 110 § 3 stosuje się odpowiednio do wyciągów i odpisów.

§ 3. Przepis art. 110a stosuje się odpowiednio do elektronicznych wyciągów.